

CLIPA

ANUL IV (2018). NR. 8 (APRILIE)

ÎN ACEST NUMĂR VĂ OFERIM:

1. **MAREA UNIRE DE LA 1918. FORMAREA ROMÂNIEI MARI**
2. **TEMA ISTORIEI ÎN OPERA EMINESCIANĂ**
3. **ROMÂNIA CENTENARĂ – CÂNTEC PATRIOTIC, dedicat Centenarului Unirii**
4. **TINERE TALENTE ... PREȚUL UNEI CLIPE ȘI AL UNUI SURĂS**
5. **SĂ COMUNICĂM! – Să ne cunoaștem diriginții!**
6. **PAGINA PĂRINȚILOR – Abuzul verbal și autocontrolul – cauze și efecte**
7. **EDUCAȚIA EMOȚIONALĂ, PARTE INTEGRANTĂ A PROCESULUI EDUCATIV DIN GRĂDINIȚĂ**
8. **POVESTIRI CU ȘI DESPRE SFINȚI - SFINȚII, PRIETENII NEVĂZUȚI AI COPIILOR**
9. **LECȚIE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE: TRADIȚII ȘI OBICEIURI BRITANICE**
10. **DIN ACTIVITATEA NOASTRĂ ...**
31 octombrie, Ziua Internațională a Mării Negre
22 martie, Ziua Internațională a apei
11. **PAGINA DE SĂNĂTATE – PÂINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE...DESPRE GRÂU ȘI ALTE CEREALE!**
12. **UN ALTFEL DE SPORT - ȘAHUL**
13. **PAGINA PREȘCOLARULUI**
14. **ÎN UNIVERSUL CLASEI PREGĂTITOARE**
15. **MARI FIZICIENI – ARHIMEDE**
16. **NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM! - JOCURI, REBUSURI MATEMATICE, GHICITORI, CURIOSITĂȚI, GLUME**

2018 – ANUL OMAGIAL AL UNITĂȚII DE CREDINȚĂ ȘI DE NEAM
ANUL COMEMORATIV AL FĂURITORILOR MARI UNIRI DIN 1918

MAREA UNIRE DE LA 1918. FORMAREA ROMÂNIEI MARI

Unirea de la 1 decembrie 1918 reprezintă evenimentul principal al istoriei României și, totodată, realizarea unui deziderat al locuitorilor granițelor vechii Dacii, unirea Transilvaniei cu România. Ziua de 1 decembrie a devenit, după evenimentele din decembrie 1989, Ziua Națională a României.

Pentru noi, românii, anul 1918 a fost un an providențial. La 27 martie 1918 Basarabia – lacrima neamului românesc – revenea la Patria- mamă; la 28 noiembrie 1918 era rândul Bucovinei, pentru ca la 1 decembrie 1918, la Alba Iulia, să se realizeze unul din visele seculare ale națiunii române, desăvârșirea statului național unitar român, prin unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Alba Iulia, mândrul oraș transilvan, mai fusese martora unor evenimente de seamă ale istoriei și culturii române. Aici realizase Mihai Viteazul la 1 noiembrie 1599 prima unire politică a celor trei țări românești; tot aici a apărut, la 20 ianuarie 1648, Noul Testament de la Bălgrad al mitropolitului Simion Ștefan. La Alba Iulia au suferit martiriul la 28 februarie 1785 Horia și Cloșca, și tot aici vor fi încoronați, la 15 octombrie 1922, Regele Ferdinand și Regina Maria ca primii suverani ai României.

„România nu poate fi întregă fără Ardeal. România nu poate fi mare fără jertfă. Ardealul e leagănul care i-a ocrotit copilăria, e școală care i-a făurit neamul... e scânteia care aprinde energia... e întristarea care îndepărtează vrășmașul, e viața care cheamă viața”. (Nicolae Titulescu, *Pledoarii pentru pace*, București, 1996)

1. Premise și cauze ale unirii

- ❖ participarea României la Primul Război Mondial alături de tabăra învingătoare
- ❖ destrămarea imperiilor multinaționale
- ❖ afirmarea pe plan internațional a principiului autodeterminării popoarelor
- ❖ dorința de unire a românilor

2. Etapele Marii Uniri de la 1918

🚩 *Unirea Basarabiei cu România*

După Revoluția Rusă din februarie 1917, noul guvern a proclamat drepturi și libertăți cetățenești. Românii din Basarabia au început să lupte pentru drepturi naționale. În noiembrie 1917 a fost aleasă o adunare reprezentativă a Basarabiei, numită Sfatul Țării. La începutul lui decembrie Sfatul Țării a proclamat Basarabia *Republică Democratică Moldovenească*, autonomă în interiorul Rusiei. După semnarea armistițiului dintre Rusia și Puterile Centrale, în decembrie 1917, sute de mii de soldați ruși s-au retras de pe frontul românesc în Rusia, prin Basarabia. Mulți s-au dedat la jafuri, violuri, distrugerii, iar cei cu convingeri comuniste au atacat Guvernul și Sfatul Țării din Basarabia. Atunci conducătorii Basarabiei au cerut ajutor Guvernului României. Acesta a trimis trupe

ACTUL UNIRII
VOTAT DE SFATUL ȚĂRII
LA 27 MARTIE ST. V. 1918
ÎN NUMELE POPORULUI BĂSĂRABIEI, SFATUL ȚĂRII (CECĂNII
REPUBLICII DEMOCRATICE MOLDOVENEASCĂ (BĂSĂRABIA)
ÎN SCOPUL CĂRUI DINTRE SFATUL ȚĂRII DUNĂREA, MAREA
NEGRĂ și NEGRILE ORIENTALE CU REGIILE RUSIEI și
RUȘIA ALĂTURĂ s-au unit și mai mult de ani în timp
vechii moldoveni, în DUTEREA SFATULUI ȚĂRII și
DUTEREA SFATULUI ȚĂRII LA SAZĂ PRINCIPALULUI CĂNĂC
DELE SINGURE și și potanăscă șOARTA LOR DE AȘ
MĂNTE și pentru TOTORĂȘII și și UNICȘTE
CU ȘOARTA SA ROMÂNIA
TRĂIASCĂ UNIREA BĂSĂRABIEI
CU ROMÂNIA
DE-A PĂRURI și TOTOCĂVNA și
PĂRȘCINTOLE SFATULUI ȚĂRII.
ION ÎNCULEȚ
Vice-Președinte
PĂRȘCINTOLE
SECRETARUL SFATULUI ȚĂRII
I. BĂZDUĞAN.

"Marea Unire din 1918 a fost și rămâne pagina cea mai sublimă a istoriei românești. Măreția ei stă în faptul că desăvârșirea unității naționale nu este opera niciunui om politic, a niciunui guvern, a niciunui partid; este fapta istorică a întregii națiuni române, realizată într-un elan fășnit cu putere din străfundurile conștiinței neamului, un elan controlat de fruntași politici, pentru a-l călăuzi cu inteligență politică remarcabilă spre țelul dorit." (Florin Constantiniu)

românești care i-au alungat pe soldații ruși și au restabilit ordinea în Basarabia în ianuarie 1918. La 24 ianuarie 1918 Sfatul Țării a votat independența Republicii Democratice Moldovenești. Au urmat două luni în care s-a făcut o propagandă intensă pentru unire și la 27 martie 1918 Sfatul Țării a votat unirea Basarabiei cu România.

Unirea Bucovinei cu România

În toamna lui 1918 Austro-Ungaria era pe punctul de a pierde războiul. Popoarele asuprite din Austro-Ungaria, între care și românii, începeau să revendice dreptul la autodeterminare națională. La 27 octombrie 1918 s-a ținut la Cernăuți o adunare a fruntașilor politici ai românilor care a revendicat unirea tuturor teritoriilor locuite de români din Austro-Ungaria într-un singur stat și au ales un Comitet Național Român care să-i conducă în lupta națională. Asupra Bucovinei ridicau pretenții nu doar românii, ci și ucrainenii care ar fi vrut să includă într-o Ucraină independentă măcar nordul Bucovinei cu capitala la Cernăuți. Comitetul Național Român considerând că ucrainenii sunt imigranți de dată recentă, revendică pentru români întreaga Bucovină. De aceea comitetul a cerut ajutorul Guvernului României și la începutul lui noiembrie trupe române le-au alungat pe cele ucrainene, eliberând întreaga Bucovină. Astfel s-a putut organiza un Congres General al Bucovinei care la 28 noiembrie 1918 a votat unirea Bucovinei cu România.

Unirea Transilvaniei cu România

Și românii din Transilvania au cerut dreptul de autodeterminare națională. În noaptea de 30-31 octombrie ei au format Consiliul Național Român Central (CNRC) care a condus lupta lor națională. La începutul lui noiembrie 1918 s-au format în întreaga Transilvanie consilii naționale românești locale și gărzi naționale românești care au preluat conducerea localităților de la autoritățile maghiare. Aceste consilii se aflau sub ascultarea Consiliului Național Român Central care a încercat să convingă Guvernul Ungariei să accepte desprinderea Transilvaniei de Ungaria, dar n-a reușit. Pentru a demonstra întregii lumi dorința de unire cu România, Consiliul Național Român Central a convocat pentru 1 decembrie 1918 o mare adunare națională românească la Alba-Iulia. Acolo au luat parte 1228 de delegați aleși din toate localitățile Transilvaniei și o sută de mii de alți români veniți să-și exprime adeziunea la unire. Delegații au votat unirea Transilvaniei, Maramureșului, Crișanei și Banatului cu România. Astfel se desăvârșea Marea Unire și lua naștere România Mare.

*Director,
Prof. Petrișor Iacob*

TEMA ISTORIEI ÎN OPERA EMINESCIANĂ

Mihai Eminescu, *omul deplin al culturii românești*, așa cum l-a caracterizat Constantin Noica, s-a născut la 15 ianuarie 1850, în Botoșani. Anii copilăriei i-a petrecut la Ipotești, loc care va fi invocat cu nostalgie în operele sale. Studiile primare le face la Cernăuți, unde îl are ca profesor de limba română pe Aron Pumnul. Acestuia îi este dedicată prima sa poezie, *La mormântul Lui Aron Pumnul*, scrisă cu ocazia trecerii în neființă a profesorului său drag, în ianuarie 1866. Tot în același an, trimite poezia *De-aș avea...* pentru fi publicată în revista lui Iosif Vulcan, cel care îi românizează numele schimbându-l din Eminovici în Eminescu.

Mihai Eminescu a dus o viață destul de tumultuoasă. Între 14 și 19 ani a călătorit prin țară, în această perioadă principala activitate desfășurată fiind cea de suflor la diferite trupe de teatru. Între 1869 și 1872 Eminescu este student la Facultatea de Filosofie din Viena, iar în perioada 1872-1874 urmează cursurile Facultății de Filosofie din Berlin. Revenit în țară, ocupă pe rând diferite funcții: director al Bibliotecii Centrale din Iași, revizor școlar pentru județele Iași și Vaslui, redactor șef la ziarul *Timpul*, profesor suplinitor de geografie, director onorific la revista *Fântana Blanduziei*. Din păcate, începând cu 1883, Mihai Eminescu s-a confruntat cu o boală grea, care i-a provocat grele suferințe și multe neajunsuri financiare. A fost internat în mai multe rânduri la sanatoriu, dar nu a reușit să se vindece complet. În februarie 1889, boala lui s-a agravat, iar pe 15 iunie 1889 s-a stins din viață, fiind înmormântat la cimitirul Bellu din București.

În fiecare etapă a vieții sale, fie că i-a fost bine, fie că i-a fost rău, el a scris, lăsându-ne creații de o valoare inestimabilă. Câteva opere din perioada studenției sunt: *Mortua est*, *Junii corupți*, *Geniu pustiu*, *Împărat și proletar*, *Sărmanul Dionis*. Între anii 1874-1880 scrie mai multe poezii dedicate iubirii: *Lacul*, *Dorința*, *De câte ori , iubito...* , *S-a dus amorul*, *Pe lângă plopii fără soț*, *Departate sunt de tine* . Tot în această perioadă este scrisă și poezia *O, rămâi...*, în care poetul evocă satul natal. După 1880, Mihai Eminescu așterne pe hârtie versurile celor mai importante opere ale sale: *Revedere*, *Scrisorile*, *Glossă*, *Odă (în metru antic)*, *Lucașfărul*.

Mihai Eminescu a fost un reprezentant de succes al curentului romantic. Romantismul liricii sale se regăsește în temele specifice inspirate din istoria neamului și frumusețea patriei. Poetul s-a format în cultul istoriei naționale, fiind pasionat de trecut. El însuși mărturisește într-o scrisoare trimisă lui George Panu că *...în lumea asta nu e nimic mai interesant decât istoria poporului nostru, trecutul lui, tot-tot este un șir neîntrerupt de martiri*. Totodată, prețuirea lui Eminescu pentru istorie o regăsim declarată în versurile: *Trecutul e în mine și eu sunt în trecut/ Precum trăiește cerul în marea ce-l respiră*. Iubirea față de istoria poporului român nu s-a manifestat doar prin creațiile sale, ci și prin conferințele pe care le-a ținut despre *Geniul Național și Patria Română*, susținând că *vertebrele naționalității sunt istoria și limba*.

Atitudinea lui Eminescu în evocarea istoriei apare sub două aspecte. Pe de o parte, poetul relatează trecutul glorios, admiră bărbăția și spiritul de jertfă al poporului român, iar pe de altă parte, critică prezentul decăzut, tineretul corupt și fără idealuri. În poeziile eminesciene istoria este în strânsă legătură cu tema timpului și apare sub mai multe ipostaze. În primul rând, ideea de patrie și sentimentul patriotismului se întâlnesc în mai multe din opere, dar mai ales în *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie* și *Doina*.

Invocația retorică din titlul poeziei *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie* se adresează națiunii române, poporului cu o glorioasă istorie, evidențiind un sentiment specific românesc, dorul: *Țara mea de glorie, țara mea de dor*. Întreaga poezie este construită pe baza antitezei și a tonalității de odă prin care autorul preamărește forța românilor și mândria națională.

Prin *Doina*, se transmite un mesaj de protest și o chemare la unitate. Prima parte a poeziei surprinde spațiul geografic, iar partea a doua sugerează situația bietului român și legătura dintre Ștefan cel Mare și poporul său. Cuvintele *Nistru, Tisa, Hotin, Satu Mare, Boian, Vatra Dornii, Sătmăr* și *Săcele* reprezintă limitele teritoriului extins, al Moldovei de altădată. În *Doina* românul apare ca un străin (*Și-i străin în țara lui*), într-o țară în care cei de alte nații sunt atrași de frumusețile meleagurilor românești: *Curg dușmanii în puhoi/ Și s-așază pe la noi*. Putna simbolizează ideea rugăciunii poporului către Ștefan: *Ștefane, Măria Ta/ Tu la Putna nu mai sta*. Ideea patriotismului reiese și din poemele în care poetul abordează tema dacismului, el nutrind pentru epoca geto-dacică cel mai mare interes dintre toate momentele istoriei naționale.

Mihai Eminescu nu a ezitat ca prin versurile sale să-i elogieze pe străbunii noștri, dacii. În creația eminesciană istoria și spiritualitatea acestora ocupă un loc important. Poetul a realizat o epopee lirică a mitului dacic care cuprinde istoria de la mitul creației și până în vremea marilor voievozi români. Poeme ca *Gemenii, Rugăciunea unui dac, Strigoii, Povestea Dochiei și ursitorile* au ca lait-motiv dacismul, spațiul edenic al Daciei aflată sub protecția lui Zalmoxe.

Gemenii, cu poemul prolog *Sarmis* și *Nunta lui Brig-Belu* ilustrează povestea a doi frați gemeni: Brig-Belu și nebunul Sarmis, fost rege legendar al Daciei și întemeietor al Sarmisegetuzei. În poem apar voievozii medievali conduși de un preot cu un toiag de aur în mână, care vin în sala tronului pentru a-l căuta pe Sarmis. Preotul îl strigă de trei ori pe rege: *O, Sarmis, Sarmis, Sarmis, răsai de unde ești*. Brig Belu, fratele mai mic al lui Sarmis își trăiește iubirea cu Tomiris, fosta logodnică a fratelui său. Aceasta ar fi fost regina mesageților, a geților mari și cea care l-a învins pe împăratul persan, Cyrus al II-lea. Ajuns rege, Brig-Belu se căsătorește cu iubita lui, iar la nunta îi invită pe zeii Daciei, în frunte cu Zalmoxe care sta așezat în capul mesei. Alături de el, în partea dreaptă, era *mândru* Soarele, iar în partea stângă, Luna *sfioasă, zâmbitoare*.... Prezența la masă a voievozilor și a boierilor așezați ierarhic denotă o atmosferă medievală. Nebunul Sarmis apare la nuntă, însetat fiind de răzbunare și îl blestemă pe fratele său. Acest blestem se împlinește și, după ce rătăcește prin castel, Brig -Belu se sinucide.

În *Rugăciunea unui dac*, Eminescu se identifică cu dacul stăbun și deplânge soarta dacilor învinși de romani. Poemul *Strigoii* ne-o prezintă pe Maria care îi iese în cale lui Arald, conducătorul avarilor pentru a-l convinge să nu-i cotopească țara. Făcându-l pe Arald să se îndrăgostească ea, Maria își atinge scopul. În *Povestea Dochiei și ursitorile*, Eminescu ilustrează măreția Daciei și încercările la care a fost supusă. În mitologia dacică Dochia ocupă un loc important. Conform legendei, ea ar fi fost fie fiica, fie sora lui Decebal sau o zeitate a Daciei de unde ar proveni și numele țării.

A doua ipostază a istoriei ce reiese din poezia eminesciană este aceea de panoramă a deșertăciunilor, idee ilustrată de poet în *Memento mori*. Scris în 1872, poemul este considerat cea mai valoroasă creație cu temă istorică. În cele 1302 versuri poetul ne prezintă succesiunea civilizațiilor, începând cu Babilonul până la revoluția franceză și Napoleon.

Ideea principală a poemului este că răul e atotputenic și că, indiferent de ce culmi atinge omenirea în evoluția ei, urmează prăbușirea în neant. În versurile poemului este amintit Babilonul, o *cetate mândră cât o țară, cu o mare de palate*, sunt evocate grădinile Semiramidei și cetatea Ninive. Umează apoi versurile dedicate Egiptului, țara Nilului și a piramelor, fragmentul dedicat Ierusalimului în care sunt amintiți regii David și Solomon. Aceștia nu sunt iertați de timp: *Și popor și regi și preoți îngropați-s sub ruine*.

Prezentarea civilizațiilor continuă cu Grecia antică, care în viziunea poetului s-a născut *din întunecata mare*. Următoarea secvență este o apologie a gloriei Romei antice, glorie umbrită de împăratul Nero, care a incendiat Roma. Poetul dedică Daciei cele mai întinse fragmente din poem, episodul dacic prezentând o Dacie fabuloasă, unde zâna Dochia trece Dunărea într-o luntre trasă de lebede și se îndreaptă spre munții înalți din răsărit, unde sălășluiesc zeii. Fluviul argintat scaldă cu apele sale podul lui Apolodor, *un gând de piatră repezit din arc în arc* peste care trec oștirile Romei ca să ajungă la Sarmisegetuza. Lupta pământenilor este dublată de lupta zeilor daci conduși de Zalmoxe, cu zeii romani.

În succesiunea perioadelor istorice urmează prezentarea căderii Romei sub valurile migratoare venite din nord pentru ca în finalul prezentării civilizațiilor să fie evocată revoluția franceză de la 1789, căderea Bastiliei și preluarea puterii de către Napoleon.

Inechitatea socială, societatea coruptă în antiteză cu trecutul glorios, reprezintă alte ipostaze ale istoriei regăsite în lirica eminesciană. Din această categorie fac parte poemele **Împărat și proletar**, **Junii corupți** și, nu în ultimul rând, **Scrisoarea III**.

Poemul **Împărat și proletar** scoate în evidență problema inechității sociale și că lumea se schimbă inutil atât timp cât răul nu poate fi exclus. În **Junii corupți**, poem publicat în 1869, poetul critică atitudinea tineretului căzut în desfrâu și fără idealuri.

Una dintre cele mai cunoscute opere eminesciene este **Scrisoarea III**. Poemul a fost început între anii 1872-1873 și a avut mai multe variante până la forma finală care a fost publicată în mai 1881.

Scrisoarea III așază în antiteză simbolul conducătorului de neam și țară, întruchipat de Mircea cel Bătrân, și politicianul contemporan cu Eminescu, perfid, lacom și preocupat numai de interese mărunte. Opoziția dintre trecutul glorios și prezentul decăzut este bine delimitată. Prima parte, alcătuită din 194 de versuri evocă, în ritm de odă, momente glorioase din istoria națională prin patru tablouri reprezentative.

Începutul poemului ni-l prezintă pe conducătorul turc: *Un sultan dintre aceia ce domnesc peste vro limbă, care dorește să cucerească lumea, să creeze un imperiu ale cărui margini numai cerul le cunoaște. Pornind campania de cucerire a lumii, sultanul Baiazid realizează că visul său devine realitate, iar împărăția sa a ajuns până la Dunăre, punând în pericol libertatea Țării Românești: *Visul său se-nfiripează și se-ntinde vulturește/ An cu an împărăția tot mai largă se sporește .... Neam cu neam urmându-i zborul și sultan după sultan / Astfel țară după țară drum de glorie-i deschid.../ Pân-în Dunăre ajunge furtunosul Baiazid.**

Tabloul al doilea îi are în prim-plan pe Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești și pe Baiazid, cei doi fiind surprinși într-un dialog care le scoate în evidență trăsăturile: Mircea este prezentat ca *Un bătrân atât de simplu, după vorbă, după port*, căruia Baiazid îi cere mândru să i se supună: *Am venit să mi te-nchini*. Mircea îl refuză amabil și cu înțelepciune, fiind gata de orice sacrificiu pentru a-și apăra țara și poporul. Ferm, domnitorul muntean îl avertizează pe Baiazid că *iubirea de moșie* este principala armă de apărare a țării, care s-a dovedit a fi de neînving în fața dușmanilor.

Tabloul al treilea conturează lupta de la Rovine, dintre Mircea și Baiazid. Mircea luptă exemplar (*Mircea-însuși mână-n luptă vejelia-îngrozitoare/ Care vine, vine, vine, calcă totul în picioare*), iar armata otomană este *cuprinsă de pieire și în față și în coaste*. Ultimul tablou al primei părți sugerează că liniștea și relaxarea au învăluit oștirea română după izbânda de la Rovine.

Partea a doua constituie un pamflet la adresa politicianilor contemporani cu poetul, o satiră virulentă aflată în contradicție cu prima parte. În viziunea poetului, oamenii politici ai vremii ascund, sub masca patriotismului, meschinăria și nonvaloarea. În Parlamentul românesc în care *spumegă desfrâul în mișcări și în cuvinte* s-au adunat toate nonvalorile altor țări: *Și apoi în Sfatul Țării se adun' să se admire/ Bulgăroi cu ceafă groasă, grecotei cu nas subțire;/ Toate mutrele acestea sub preținse de roman/ Toată Greco-bulgărima e nepoata lui Traian*. Mânia aprigă a poetului reiese din interogația retorică: *Voi sunteți urmașii Romei?*, răspunsul fiind destul de sugestiv și poate dur: *Niște răi și niște fameni/ I-e rușine omenirii să vă zică vouă oameni*.

Mânia lui Eminescu se revarsă și asupra tinerilor plecați la studii în străinătate. Ei abandonează învățătura și se dedică desfrâului, distracțiilor și dezmățului, iar la întoarcerea în țară au aere de superioritate.

Soluția tămăduitoare pentru societatea degradată și lipsită de valori morale și spirituale este, pentru Eminescu, apariția unui domnitor patriot și justițiar, Vlad Țepeș, care este chemat pentru a face ordine în țară: *Cum nu vii tu, Țepeș Doamne, ca punând mâna pe ei,/ Să-i împarți în două cete; în smintiți și în mișei;/ Și în două temnițe large cu de-a sila să-i aduni,/ Să dai foc la pușcărie și la casa de nebuni!*

Întreagă operă a lui Mihai Eminescu este pusă în slujba valorilor naționale, dintre care ISTORIA rămâne primordială.

Prof. Monica Căpiță

ROMÂNIA CENTENARĂ - CÂNTEC PATRIOTIC

Dedicat CENTENARULUI UNIRII 1918-2018

*Basarabie străbună,
Hai să dăm mână cu mână,
Să ne unim iar cu toții,
Bunici, tații și nepoții.*

*Căci prea mult ai suferit,
De când rușii te-au răpit,
Te-au robit și sugrumat,
Dar capul nu l-ai plecat.*

*Basarabie frumoasă,
Hai, vino din nou acasă,
Să îți cântăm LA MULȚI ANI,
Acum, la 100 de ani.*

*Bucovină, țară mândră,
Azi tot românul te cântă,
Cu dor mare și alean,
Din cetatea lui Ștefan.*

*Bucovină, Bucovină,
Cântă cucul și suspină,
Că răzeșii de-odinioară
Sunt pribegi în altă țară.*

*Ștefane, Măria Ta,
Cheamă-i tu, în țara ta,
De-i suna din corn o dată,
S-avem Bucovina toată.*

*Transilvanie măreață,
Azi vei fi dulce mireasă,
Vei avea ca pețitori
Cele două țări surori:*

*Basarabia frumoasă,
Bucovina glorioasă.
Care trec astăzi Carpații
Să se unească cu frații!*

*La Alba Iulia – n cetate,
O singură inimă bate,
În Catedrala Unirii,
Clopotul Reîntregirii.*

*Românie, Românie,
Să fii unită pe vecie,
Mândră de al tău popor,
Și de sfântul Tricolor.*

*Românie, Românie,
Ce-ți doresc acum eu ție:
Să ai grijă de eroi
Și de cei de-un neam cu noi.*

*Măi române, măi române,
Dumnezeu să-ți dea un bine:
Să te-ntorci din depărtare,
Să faci România Mare.*

Sasca Mică - 03.12.2017

Autor : Prof. Iacob Petrișor

TINERE CONDEIE

A sosit iarna!

Iarna a venit,
Copiii-s fericiți,
Pe dealuri noi urcăm,
Cu sania să ne dăm.

Noi am așteptat cu drag
Iarna ce-a ajuns în prag:
Să ieșim veseli afară,
Să zburăm pe sănioară.

Mihai Țurcanu, cl. a IV - a

Rugăminte

Dragă Moș Crăciun,
Tare te - aș ruga:
Lasă-mi și mie ceva
Din desaga ta.

Eu nu-ți cer prea mult,
După cum tu știi,
Cum cred că îți cer
Cei mai mulți copii.

Nu vreau niciun iPhone,
Dronă sau tabletă,
Vreau doar jucării
Ce-s pentru copii.

Ursuleți de pluș, mari și jucăuși,
Mașinuțe multe,
Ce - mi poți tu aduce.
Multă sănătate și spor la toate,
Eu te-aștept cu drag
În al casei prag.

Alex Ioan Agavriloai, cl. a IV – a

BUNĂTATEA

Doamne bun și îndurat,
Eu Te rog neîncetat,
Cu bunătatea-Ți mă mântuiește,
Mă apără, mă ocrotește.

Când în viață mi-este greu,
Alerg la ajutorul Tău
Și cer milă și-ndurare,
Căci bunătatea Ta e mare.

Doamne, Tatăl cel ceresc
Și Fiul cel dumnezeiesc
Și Duhul Sfânt: Treime Sfântă,
Cu bunătatea Ta m-ajută!

Eu Ție, Doamne-Ți mulțumesc
Pentru tot ce azi trăiesc
Și știu că Tu ești drept și bun,
Iar viața mea în mâna Ta îmi pun,

Căci Tu ești plin de bunătate
Și nu lași lumea în păcate,
Căci Tu ești cel mai bun păstor,
Ce poartă de grija oilor.

Tu vrei mereu ca turma Ta
Cu drag pe Tine a Te urma
Și cu bunătatea-Ți mare,
Îl ocrotești pe fiecare.

Azi eu îmi plec genunchii mei
Și ochii mei de lacrimi grei:
Te rog mereu și cer iertare,
Că Tu ești, Doamne, bun și mare!

Elena - Mădălina Andrieș, cl. a VI-a

MILOSTENIA

Ce-i milostenia în sine?
E gestul de a dărui;
Celui de lângă tine să-i faci bine
Și viața ta-mplinită îți va fi.

Din puținul tău să ajuți pe cel sărman,
Să-ți fie milă de cel care nu are,
Pe cel de-aproape să nu ți-l faci dușman
Și din ce ai, să-mparți cu bucurie.

Domnul Sfânt de sus te vede,
Și înzecit îți va da-napoi
Nu fi avar și nu te pierde,
Ajută-i pe cei sărmani și goi!

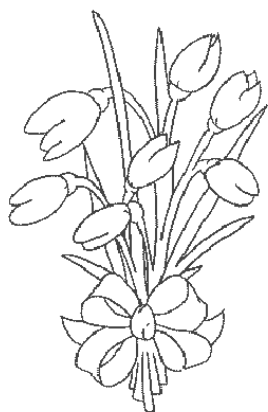
Fii bun și dă celui flămând,
Și milostenie să faci mereu,
Căci suntem trecători pe-acest pământ
Și binele nu-l răsplăți cu rău.

De faci bine, tot bine vei avea,
Iar Domnul Dumnezeu te-ajută.
Fii milostiv, după puterea ta:
Niciodată milostenia nu e prea multă.

Dacă vei dărui, tu vei primi în dar
Și de faci bine, pentru tine faci
Și nimic nu îți va fi-n zadar,
Dacă-i ajuți pe cei săraci.

Iar când ziua se sfârșește
Și te-ndrești spre patul tău,
Domnului Îi mulțumește,
Ca să-ți primească darul tău.

Elena-Mădălina Andrieș, clasa a VI-a

De 8 martie, Ziua Internațională a Femeii, elevii școlii noastre le-au scris mamei scrisori de recunoștință. Mijloc de comunicare tradițional, scrisoarea pierde tot mai mult teren în favoarea tehnologiei care pune accent pe viteza de a comunica. Reproducem mai jos câteva epistole și spicuim din gândurile sensibile ale copiilor.

Dumbrava
8.03.2018

Iubită mamă,

Cu multă dragoste și respect îți spun că ești lumina ochilor mei, îngerul care veghează fiecare secundă a vieții mele.

Te iubesc cum copacii iubesc apa și soarele, tu mă ajuți să cresc, să rodesc și să prosper. Tu, mamă, îmi dai energia să ating cele mai înalte limite pentru a te vedea fericită și sănătoasă. Tu, cu iubirea ta, cu îmbrățișările tale, cu săruturile tale, îmi dai forța de a depăși orice obstacol. Nu contează cât de mari și grele sunt încercările vieții, contează numai ca tu, mamă, să fii lângă mine, să mă sprijini și să mă înțelegi, chiar dacă nu ești întotdeauna de acord cu deciziile mele.

Un scriitor francez a spus că inima mamei este un abis în adâncimea căruia întotdeauna se va găsi iertarea și eu știu că așa este. Și pentru asta, și pentru multe altele, eu te iubesc și te voi iubi până la sfârșitul veacurilor.

Cu infinită iubire, fiul tău
(Adrian Stănescu, cl. a VIII – a B)

Sasca Mică
8.03.2018

Dragă mamă,

Tu ești persoana specială din viața mea și mi-ai arătat mereu că mă pui pe primul loc. Dar astăzi, 8 martie, este vorba numai despre tine. Așa că vreau să te simți specială.

Vreau să îți mulțumesc pentru câte ai făcut pentru mine, pentru că mi-ai dat viață, mă crești, îmi ești alături mereu, mă ridici de jos și-mi dai speranță să merg mai departe. Tu ești cea care mă înțelege și mă iartă atunci când greșesc. Primul cuvânt pe care l-am rostit a fost *mama* pentru că datorită ție eu sunt pe lume și sunt iubită.

Pentru toate acestea îți mulțumesc și vreau să-ți spun și azi, de ziua ta, că iubirea ce ți-o port nu are margini. Orice s-ar întâmpla, în inima mea vei rămâne unică.

Te iubesc nespus, mama!

Cu drag, Mihaela
(Mihaela Atkenson, cl. a V – a A)

Cornu Luncii
8.03.2018

Scumpă mamă,

Astăzi, 8 martie, este o zi specială pentru toate femeile și mamele din lume. Pentru mine ești cea mai importantă și aș vrea ca aceste rânduri să ajungă la sufletul tău.

Îmi exprim recunoștința că m-ai născut, m-ai crescut și m-ai învățat cu atâta răbdare tot ce știu acum. Tu, mamă, m-ai învățat să iubesc atât de frumos!... M-ai învățat să iubesc oamenii și natura și pe Dumnezeu, nu lucruri. Uneori am greșit și m-ai mustrat, dar acele vorbe mai aspre au fost tot ce am avut nevoie să cresc frumos. Îți mulțumesc că m-ai susținut mereu, că te-ai sacrificat muncind în străinătate să îmi oferi o viață decentă. N-am uitat cu câtă dragoste și dor m-ai strâns la piept când ne-am revăzut.

Vor trece anii, voi fi și eu mamă și atunci tu vei fi exemplul meu. Îți mulțumesc și pe calea scrisorii pentru tot ce faci pentru mine. La mulți ani! Te iubesc!

Cu dragoste, Simona
(Simona Coroblean, cl. a VII – a)

De ziua ta

8 martie este o zi importantă, este Ziua Internațională a Femeii, dar mai ales a ta, pentru că ești mama mea. La mulți ani, mămico!

Andrei Horea, cl. a VII – a

Îți mulțumesc că mi-ai dat viață, m-ai încurajat și m-ai susținut. Îmi pare rău că uneori nu te-am ascultat, răbindu-te cu atitudinea mea. Azi, de ziua ta, îți spun că te iubesc și îți promit că o să te fac mândră de mine.

Mădălina Andrieș, cl. a VI – a

Nu găsesc cuvintele prin care să-ți mulțumesc pentru bunăvoință și pentru osteneala de a mă crește frumos. Voi fi vreodată în stare să te răsplătesc pentru atâta dragoste?

Maria Oniga, cl. a VI – a

Pentru că mi-ai demonstrat ce înseamnă iubirea, eu ți-o dăruiesc pe a mea. Nu există om pe acest pământ cu suflet mai frumos ca al tău, mama mea!

Roxana Carpiuc, cl. VI – a

Te apreciez, dragă mamă, pentru toate sacrificiile făcute pentru binele meu și îți mărturisesc că ești îngerul copilăriei mele. La mulți ani!

Andreea Țebrean, cl. a VI – a

Cuvintele nu pot exprima ce simt pentru tine, dar timpul îți va arăta cât de mult te pot iubi.

Alexandra Liță, cl. a VI – a

Mama mea dragă, aș vrea să te recompensez cu un premiu pentru cât mă iubești, dar nu există premiu în lume așa valoros.

Alexandru Sacalic, cl. a VI – a

Tu mă înțelegi când am o problemă, mă ajuți și-mi dai curaj. Îți sunt recunoscător pentru câte m-ai învățat.

Iulian Blanariu-Lucanu, cl. a VI – a

Pentru mine ești cea mai puternică, cea mai grijulie și cea mai frumoasă ființă.

Denisa Popescu, cl. a VI- a

Îți mulțumesc că mă îndrumi mereu pe drumul cel bun și că mă iubești necondiționat.

Mihai Cioban, cl. a VI – a

Dragă mamă, îți mulțumesc pentru tot ce ai făcut și faci pentru mine și te asigur că o să-ți urmez sfaturile. Știu că peste ani îmi voi aminti cu duioșie și momentele când mă certai.

Daria Jitaru, cl. a VI – a

M-ai înconjurat cu iubire când am pășit în această lume și m-ai iubit dinainte de a veni pe lume.

Teodor Buta-Marcu, cl. a VI – a

Dacă viața ta ar depinde de dragostea pe care ți-o port, ai fi nemuritoare, mamă!

Petronela Popa, cl. a VIII – a A

Dragă mamă, îți sunt recunoscătoare pentru tot ce faci zi de zi pentru mine: de la gătit mâncare la spălat haine, de la ziua în care îmi cumperi tot ce vreau până la ziua în care mă cerți că nu am ordine în dulap. Tu știi că eu am un comportament mai vulcanic și trântesc ușile când fac ceva nepotrivit și mă cerți, dar în ochii mei ești minunată, să știi!

Mădălina Akenson, cl. VIII – a B

Ești raza de soare care luminează viața mea, îmi ești sprijin și alinare.

O primăvară frumoasă, cu multe bucurii, mamă, gingașă floare, eternă vreau să fii!

Emilia Balan, cl. a VIII – a A

Cu mama orice obstacol poate fi depășit.

Alexandru Davidel, cl. a VII – a

Este o binecuvântare să am o mamă ca tine. Ești uluitoare, ești perfectă.

Alina Carpiuc, cl. a VII – a

Îți mulțumesc pentru îmbrățișări și pentru acele momente când am plâns pe umărul tău. Îți mulțumesc pentru tot.

Delia Isăilă, cl. a VII – a

Dacă aş fi un fulg de nea,
M-aş ascunde-n palma ta
Şi topindu-mă în ea
Te-aş săruta.

Nu-mi aparţin versurile, dar mi-au plăcut şi ți le dedic, mama mea dragă!

Julian Pînzariu, cl. a VII –a

De 8 martie, ziua ta, îți dăruiesc parfumul florilor de primăvară, roua dimineților, blândețea zefirului și cea mai iubitoare expresie a ochilor mei. Te iubesc, mama!

Daiana Moga, cl. a VII – a

Nu îți declar prea des, dar cred ca tu știi cât de mult te iubesc. Ești soarele care răsare când îmi este greu, ești zâna care mereu mă ocrotește. Nu știu cum să-ți răsplătesc bunătatea.

Denisa Pîslaru, cl. a VII – a

Știu, mama, că sunt prințesa ta. Iubirea ta e raiul pe pământ.

Petronela Borșa, cl. a VII –a

Când sunt lângă tine, sunt zâmbitoare și fericită. Când sunt departe de tine, te port în gând. De ziua ta îți dăruiesc un mic cadou: zâmbetul meu fericit și lumea aceasta întregă!

Ioana Acatrinei, cl. a VII – a

Niciun sentiment nu-i mai presus de iubirea unei mame. Nu-ți ajunge o viață să-ți manifesti recunoștința față de părinți.

Lucian Stănescu, cl. a VII –a

Mama, ești primul meu profesor! M-ai învățat primele cuvinte, primii pași, mi-ai sădit sentimente. Pentru toate acestea îți mulțumesc. Te iubesc, mama!

Raluca Tudose, cl. a VII –a

SĂ COMUNICĂM!

SĂ NE CUNOAȘTEM DIRIGINȚII!

A profesat ca educator, învățător, profesor, a ajuns să conducă o școală, apoi a revenit la catedră, predând limba franceză și limba română și consiliind colectivul clasei a V-a B. S-a realizat personal devenind soție, mamă și vizitând multe țări. Povestea de viață a doamnei prof. Alina Ciobîcă este o pildă pentru cei cu prejudecata că la o școală din mediul rural nu poate fi sădită sămânța cunoașterii și nu se pot forma caractere.

IERI ȘI AZI

• *De când sunteți profesor la Școala Gimnazială Cornu Luncii? Ați lucrat și la alte școli?*

Am început activitatea ca profesor de limba franceză la Școala Gimnazială Cornu Luncii în luna septembrie, anul școlar 2010-2011. După o pauză de 6 ani, m-am reîntors (cu emoție, ce-i drept) la școala din comuna natală. Am debutat în învățământ în anul 2001, după ce am absolvit Colegiul Național Mihai Eminescu din Suceava (fostul Liceu Pedagogic). Am profesat ca educatoare, apoi învățătoare la Școala Primară Păiseni, acolo unde m-am născut și am copilărit. De mică am fost atrasă de domeniul educației, iar mentor mi-a fost mama care mi-a fost învățătoare, iar la începutul carierei mele didactice, mi-a fost și colegă de serviciu. După absolvirea Facultății de Litere la Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, am continuat să explorez alte civilizații împreună cu școlarii cărora le-am dezlegat tainele scrisului și cititului. Alături de elevii Școlii Gimnaziale Sasca Mare am redescoperit cultura și civilizația franceză și am descifrat misterele gramaticii, dar și pe cele ale lecturilor franceze. În cei șase ani în care am lipsit de la Cornu Luncii, am răspuns unor provocări ale vieții: doi copii minunați, iar pe plan profesional, am fost directoare la Școala Gimnazială Ion Lovinescu din Rădășeni.

PASIUNI, PREFERINȚE, TALENTE

• *Care sunt pasiunile dumneavoastră?*

Fiecare dintre noi are lucruri pe care le face din pasiune. De fiecare dată când mă gândesc la pasiunile mele, încep a privi în trecut, cu ochii minții, o fetiță care, deși abia reușea să citească, își dorea să afle mai multe, să călătorească, să danseze. Pentru mine, pasiunea presupune dorință intensă, muncă, perseverență până când acel ceva devine cel mai natural, cel mai firesc lucru. Orice vocație s-a clădit pe o pasiune. Mai sunt câteva activități care îmi fac plăcere: să citesc, să merg la cinema și la teatru, să joc puzzle cu copiii, să mă plimb prin pădure cu familia.

• *Anotimpul preferat? Dar culoarea?*

Deși sunt născută iarna, primăvara este anotimpul meu preferat. Sunt o fire optimistă, sociabilă și plină de viață. De când eram copil am asociat fiecare anotimp cu o culoare. Am făcut-o instinctual, fără să cunosc semnificații. Primăvara este verde. Este anotimpul renașterii, momentul în care natura își dă restart și pornește într-un nou ciclu de viață. Din punct de vedere simbolic, verdele este culoarea destinderii, a echilibrului dintre psihic și fizic, a vieții. Culoarea verde are puterea să anihileze stresul și să elimine problemele. Culoarea mea preferată, verdele, asemenea primăverii, îmi oferă liniște și întreține sentimentul de pace. Pe mine mă duce adesea cu gândul la copilărie. Primăvara a fost, este și va fi mereu verde.

• *Cel mai captivant film? Cel mai frumos cântec?*

Unul dintre cele mai captivante filme este „Dalida”- o poveste sensibilă, tandră și dramatică despre viața celebrei cântărețe din anii '60-'70-'80. De la copilăria din Cairo până la primul spectacol în faimoasa sală Olympia, de la mariajul cu Lucien Morisse până la etapa disco din cariera ei muzicală, de la călătoria de inițiere în India până la succesul mondial cu piesa „Gigi l' Amoroso”, filmul „Dalida” este portretul intim al unei femei pe care regizoarea Liza Azuelos a numit-o „modernă, într-un context mai puțin modern”. Dacă în ceea ce privește un film captivant am reușit să nominalizez unul, în ceea ce privește cel mai frumos cântec nu

pot să vă spun decât că sunt atât de multe cântece pe care le iubesc încât s-ar supăra unii artiști că nu i-am menționat.

- *Cea mai frumoasă floare?*

Lăcrămioarele sunt preferatele mele: flori delicate, albe, cu un parfum puternic, dulce, cu un efect vindecător la nivel subtil, diminuând blocajele emoționale și scoțând la iveală simțăminte pure (datorită acestor flori am hotărât ca nunta mea să fie în luna mai).

- *Animalul preferat?*

Iubesc foarte mult animalele, mai ales căprioarele. Trebuie să vă spun o întâmplare: mergând într-o iarnă în pădure cu soțul și cu băiatul meu, am văzut în fața noastră patru căprioare minunate. Stăteau într-o poiană și ne priveau. Soțul meu, vânător pasionat, a luat pușca, dar noi am început a striga: Fugiți, căprioarelor!!! Evident, au plecat, iar noi le-am petrecut cu privirea până în adâncul pădurii...

- *Un desert delicios?*

Îmi place să gătesc mai ales de când am copiii și deseori le fac ceea ce îmi doresc, în special prăjituri. Ne place mult tiramisu (e și ușor de preparat), dar și tort, briose. Cuvântul „desert” își are originea în limba franceză veche și provine de la „desservir” care înseamnă „a strânge masa” sau „a servi”. În Franța s-a scris istoria celor mai savuroase deserturi: profiterol, croissante pufoase, torturi cu cremă, eclere, briose, tarte cu fructe, macarons și spumă de ciocolată în tot felul de combinații care îți lasă gura apă. Acestea sunt doar câteva din motivele pentru care am hotărât să devin profesoară de limba franceză!

COPII AM FOST ȘI NOI

- *Unde ați copilărit?*

Satul copilăriei mele este cel mai frumos: un colț de rai în toate anotimpurile, înconjurat de păduri misterioase pentru mine la vârsta copilăriei, cu bunicii alături de casa noastră, cu case puține, dar cu oameni calzi, binevoitori. Când am ajuns la liceu, dacă mă întreba cineva de unde sunt, le ziceam că sunt din comuna Cornu Luncii, dintr-un sătuc uitat de lume, al cărui nume evitam să îl spun deoarece credeam că nu îl știe nimeni, dar spre surprinderea mea, un profesor mi-a spus că știe unde este Păiseni și că i se pare minunată așezarea.

- *Cea mai frumoasă amintire din copilărie?*

Multe și minunate sunt amintirile copilăriei fiecărui om... jocurile, activitățile la care mă antrenau părinții, drumurile prin pădure noaptea, împreună cu bunica să căutăm vitele care nu veneau acasă... Copilăria pentru mine a fost cea mai frumoasă perioadă a vieții, cea mai fericită. „Copilăria este inima tuturor vârștelor”, după cum spunea Bлага. Am o mulțime de amintiri de atunci... păstrez în suflet imaginea bunicilor, zilele petrecute la bunicii din partea mamei, mirosul de iarbă, florile din curte, fluturii după care alergam ca nebuna, ciripitul păsărilor, împletitul sau cusutul împreună cu bunica, iarna... multe, multe amintiri. Dacă ar fi să aleg să retrăiesc ceva din copilărie, ar fi o seară în care să stau cu bunicii, lângă focul din sobă și să îmi povestească viața lor care atunci mi se părea desprinsă din cărțile de istorie.

- *Cartea copilăriei pe care n-o puteți uita?*

Fie că e vorba de serile în care ascultam cu sufletul la gură **Poveștile** fraților Grimm, fie că aveam un loc secret în care ne retrăgeam cu **Aventurile lui Tom Sawyer**, cu toții am fost marcați de cărțile copilăriei. Nu pot uita **Legendele Olimpului**. Am început cu colecția de **Povești nemuritoare** și am continuat cu **Legendele Olimpului** ale lui Alexandru Mitru. Volumul ăsta avea paginile cusute și coperta cartonată, astfel că a rezistat în timp. Ce-mi amintesc din carte? Că mi-a părut rău că Zeus n-a rămas cu Europa, care părea compatibilă cu el, că Afrodita a fost nevoită să renunțe la Ares pentru... Hefaistos și că am plâns când nemernica de Artemis l-a transformat pe Acteon într-un cerb și a asmuțit câinii asupra lui. Nu vă imaginați ce sentimente am trăit atunci când am ajuns în Grecia și mi s-a spus că un munte care se vedea în zare este muntele Olimp...parcă îi vedeam pe toți zeii acolo, iar cartea o citisem „ieri” (deși trecuseră vreo 30 de ani).

- *Aveați un loc preferat de joacă?*

În livada din spatele casei era locul nostru de joacă, al meu și al fratelui meu. Acolo ne imaginam diverse jocuri, construiam căsuțe, le amenajam, aduceam prieteni, veri. Îmi amintesc că veneam de la școală, îmi făceam temele, mâncam și ieșeam nerăbdătoare la joacă. Livada și ulița au rămas neschimbate și din când în când mă întâlnesc cu vechii mei prieteni din copilărie și ne năpădesc amintirile.

VIATA DE ȘCOLAR

- *Cum era eleva Constantinovici Alina?*

Eram (sună interesant verbul la imperfect) ascultătoare, timidă, muncitoare că doar mama era învățătoarea mea. Acum îi mulțumesc că ne dădea mult de învățat, deși în copilărie aș fi vrut să am un regim special. Mi se părea că e prea aspră cu mine, dar mai târziu am realizat că a procedat foarte bine. În gimnaziu am fost la fel de conștiincioasă ca în clasele primare, am participat la olimpiade și concursuri. La liceu am fost o elevă cam speriată la început, credeam că e un dezavantaj să fii „de la țară”, dar am reușit să obțin premiul I (o realizare importantă pentru mine și cei apropiați mie) și să primesc bursă de studiu. După absolvirea liceului nu intenționez să mă înscriu la facultate, dar datorită mentorului meu (mama, bineînțeles) am renunțat la idee și a fost spre binele meu. În timpul facultății am fost din nou bursieră, aducând bucurie familiei mele.

- *Cea mai mică notă?*

Un 4 la istorie, în clasa a IX-a, deci la liceu, de la doamna profesoară Victorița Baran, dar „accidentul” m-a motivat și am sfârșit prin a alege istoria ca disciplină de examen la bacalaureat.

- *Erați muștrată sau pedepsită din cauza notelor?*

Nu mă muștrau, aveau încredere în posibilitățile mele intelectuale și dacă se întâmpla să iau o notă mai mică, părinții erau cei care mă încurajau și mă motivau, iar rezultatele nu întârziu să apară.

- *Profesorul pe care l-ați prețuit cel mai mult?*

Mulți sunt profesorii pe care i-am prețuit, dar aș remarca-o pe profesoara de limba română din liceu, doamna profesoară Ana Buzincu, care mi-a fost și dirigintă. Dumneai m-a convins că sunt capabilă, m-a încurajat, m-a motivat. Toți elevii au talente înnăscute, iar cadrul didactic are misiunea nobilă de a le descoperi, de a le valoriza. Un alt profesor de care îmi amintesc cu drag, pe care îl admir, îl respect, este domnul de limba franceză, Toma Pașcu, care mă inspiră și azi. De la toți profesorii am avut foarte multe de învățat și, de câte ori am ocazia să îi întâlnesc, le mulțumesc pentru dăruirea cu care și-au făcut meseria.

TRASEU...DE VIS

- *O excursie de neuitat?*

În ultimii ani am vizitat multe țări: Israel, Franța (Paris, Lyon, Clermont Ferand), Ucraina, Grecia, Bulgaria, dar una dintre excursiile de neuitat a fost în Ucraina, la Kiev. Sunt mai mult de 1000 de ani de când vestita Lavra Pecerska din Kiev, în care odihnesc 120 de sfinți, atrage pelerini din întreaga lume. Printre moaștele aflate în peșterile din subteranele ei, se află și cele ale unor sfinți români: Sfânta Teodora de la Sihla și cuviosul Pahomie de la Gledin. Deși știința nu poate să explice miracolele, ruga la relicvele de la Pecerska nu încetează să facă minuni (am dovezi personale).

- *În ce loc din țară sau din străinătate doriți să ajungeți cu orice preț?*

Îmi doresc nespuse de mult să mă întorc în Israel, mai exact în Ierusalim. Este un oraș unde secolul I și secolul XXI stau chiar alături. Cu locuri sfinte, monumente istorice și vechi cartiere pitorești, Ierusalimul este și un oraș modern, sediu al președinției, guvernului și parlamentului statului. Partea modernă se întinde spre nord, vest și sud, în afara zidurilor cetății vechi ridicate în secolul al XVI-lea, în timpul domniei sultanului Suleiman Magnificul.

SINCERITĂȚI NECENZURATE

- *Cum ați ales numele copiilor dvs.?*

Numele copiilor le-am ales astfel: băiatul poartă numele tatălui său, dar și al Sf. Petru deoarece s-a născut în ajunul mării sărbători, iar fata și-a ales singură numele venind pe lume în iulie. Asociez numele cu persoane și mi-a fost cam greu să le aleg.

- *Îi simpatizați pe unii din elevii dvs.?*

Am fost diriginte al mai multor colective, le-am fost copiilor educatoare, învățătoare, mamă, prietenă. Cu mulți dintre ei vorbesc și azi, deși sunt plecați în diverse locuri din lume. În prezent sunt diriginte al clasei a V-a B, o clasă mai puțin numeroasă, dar inimoasă (mi-a ieșit rima). Toți sunt ai mei, nu-l simpatizez pe unul mai mult decât pe altul. Mi-aș dori ca elevii să dovedească mai multă implicare, curiozitate intelectuală și interes pentru cunoaștere.

- *Ați dormi o noapte pe stradă din solidaritate pentru cei fără adăpost?*
Le cred suferința celor fără un acoperiș deasupra capului. Solidaritatea pentru cei fără adăpost o pot proba și altfel: ajutându-i cu ce am. Fiecare, la un moment dat, a avut nevoie de sprijin care a apărut atunci când era mai mare nevoie de el.
- *Personajul preferat din povești?*
Cenușăreasa. Azi, când recitesc poveștile copilăriei împreună cu copiii mei, am redescoperit-o: o fată orfană de mamă, care a trecut prin mari încercări, dar cu bunătate și răbdare a cucerit inima feciorului de împărat.
- *Cuvintele spuse de copiii dvs. pe care n-o să le uitați niciodată?*
Multe mi-au spus și spun copiii mei, dar cele care mi-au ajuns în colțul tainic al inimii sunt: „Ești cea mai bună mamă și te iubesc pentru asta din toată inima mea”.

MESAJE PENTRU CEI DE MÂINE

- *Un citat motivațional?*
Nu uita! Îți trebuie puține lucruri ca să fii fericit! (Marcus Aurelius)
- *Un mesaj pentru cei de mâine?*
Vrem o lume mai bună, în care sărăcia, violența, corupția, războaiele și ura să nu existe. Orice om a fost nemulțumit, măcar o dată în viață, de lumea în care trăiește. Însă, în timp ce mulți se grăbesc să arate cu degetul ce nu este corect sau ce nu merge bine, mai puțini sunt cei care iau inițiativa de a schimba lumea în care trăiesc. Modalitățile de implicare variază de la simpla susținere financiară a unor organizații sau cauze până la folosirea propriilor talente, capacități și abilități. Fiecare om se poate alătura unei cauze în care crede. Ajutorarea săracilor, asistarea persoanelor care se confruntă cu diverse probleme (boală, depresie, acces limitat la educație, lipsa unui adăpost), susținerea persoanelor vârstnice, implicarea în diferitele proiecte și forme de apărare a drepturilor omului, implicarea în susținerea cauzelor ecologice, preocuparea pentru promovarea artelor și culturii sau a unei spiritualități transformatoare – iată câteva dintre opțiunile pe care le are cel ce dorește să facă lumea mai bună. Este mult mai ușor să ne punem în slujba celor pe care îi iubim. Totuși, nu este suficient să ne limităm ajutorul doar la cei pe care îi cunoaștem. Pentru creștini, exemplul cel mai bun rămâne Iisus Hristos care, conform Evangheliilor, petrecea foarte mult timp în mijlocul oamenilor, ajutând pe oricine avea nevoie. Cea mai mare răsplată a Sa nu era recunoștința oamenilor, ci faptul că îi putea face fericiți. Prin implicarea și exemplul Său, Iisus a schimbat radical istoria acestei lumi.

Elevii clasei a V- a B îi mulțumesc doamnei prof. Alina Ciobică pentru interviul acordat.

DIN ENCICLOPEDIA ÎNȚELEPCIUNII

- ❖ Cine preferă să aibă tabloul unui dușman chipeș în locul celui al prietenului slăt? Francesco Petrarca
- ❖ E ușor să începi un război, greu e să-i pui capăt. Erasmus din Rotterdam
- ❖ Săgeata străpunge trupul, iar vorba urâtă, sufletul. Baltasar Gracián y Morales
- ❖ Un caracter nobil are doar acela care nu urmărește avantaje. Jean de La Bruyère
- ❖ Regii și servitorii sunt numiți doar cu prenumele și nu cu numele de familie. Acestea sunt cele două trepte extreme ale scării sociale. Arthur Schopenhauer
- ❖ Nu există întrebări indiscrete, există doar răspunsuri indiscrete. Oscar Wilde
- ❖ Eroarea care conține și o parte de adevăr, este cea mai periculoasă. Adam Smith
- ❖ Ziarele sunt secundarele istoriei. Arthur Schopenhauer
- ❖ Nimeni nu a trăit în trecut, nimeni nu va trăi în viitor; numai prezentul este viață. Arthur Schopenhauer

Abuzul verbal și autocontrolul – cauze și efecte

Violența verbală ne înconjură, din nefericire, ne urmărește la tot pasul. O cunoaștem cu toții în viața de zi cu zi, o recunoaștem și o blamăm, dar nu ne putem abține să o folosim. Pe rând, ne transformăm în victime și agresori, jucând niște roluri ce nu ne onorează.

Limita de sensibilitate la agresiune a crescut tot mai mult, iar flagelul nu iartă pe nimeni, indiferent de vârstă, sex, religie sau rasă. Copiii noștri sunt direct afectați, sunt primii care au de suferit, fiind - așa cum de fapt este normal - mai sensibili.

Violența verbală înseamnă transpunerea cuvintelor în arme ce traumatizează. Folosite împotriva copiilor sau chiar de către copii, agresiunile verbale pot lăsa răni adânci în psihicul viitorilor adulți.

Violența prin intimidare sau amenințare poate provoca traume în stare să compromită dezvoltarea indivizilor, a familiilor sau a întregii comunități – adică a copilului tău și a familiei tale, a societății în care trăiești.

➤ **Tipuri de violență verbală**

Până a recurge la violența fizică, pentru că de multe ori acesta este pasul următor, agresorii ajung să devină experți în diverse tipuri de abuz verbal, încă de la cele mai mici vârste.

Cele mai frecvente și cunoscute situații sunt cele în care victima este supusă amenințărilor, venite de la cei de aceeași vârstă ori de la părinți și adulții din jur. Țipetele, jignirile și înjurăturile fac și ele parte din acest comportament agresiv, cu scopul vădit de a intimida sau a umili.

Considerată de mulți drept nevinovată și acceptată social, folosirea poreclelor reprezintă o exprimare extrem de eficientă a violenței verbale, cu efecte pe termen lung. Întrebăm adesea: „Tu ce poreclă aveai în școală?” Rare sunt cazurile în care interlocutorul poate spune că n-a avut, iar și mai rare sunt cele în care poate recunoaște deschis că nu l-a deranjat sau afectat în vreun fel.

Mai departe, abuzul merge până la a răspândi informații mincinoase despre victimă, la a incrimina pe nedrept și a denigra. „Minciuni nevinovate ale copilăriei”, ai spune, dar efectele lor pot fi dintre cele mai grave, mai ales când vorbim despre dezvoltarea unui copil și modul în care sunt afectate pe termen lung relațiile interumane.

➤ **Agresorul**

„Lasă-l mamă, că-i bătut în cap”, i-ai spus copilului indignat de un comportament sau un limbaj nepotrivit al altuia. Putem vorbi de violență verbală? Desigur, ba chiar de încurajarea ei, de cele mai multe ori involuntar.

„Ești bătut în cap”, spune la rândul lui copilul, deranjat de limbajul sau comportamentul nepotrivit al altuia. A greșit cu ceva? Desigur, doar tu l-ai învățat, iar el duce mai departe un mesaj. Și rolurile se tot schimbă zi de zi, iar violența se transformă în rutină, într-un mod de viață. Limita sensibilității scade tot mai mult, ne indignăm, apoi ne resemnăm și mergem liniștiți mai departe.

Uneori, problemele devin de nesuportat, nasc întrebări chinuitoare pentru orice părinte. „Am greșit eu cu ceva?” îți spui. „Imposibil! L-a stricat anturajul. Și, vai, cum se vorbește în școală!”

Da, ai greșit undeva. Primul agresor ești chiar tu, de cele mai multe ori, probabil fără să-ți dai seama. Ar fi și greu, dacă ne gândim că lumea adulților mustește de violență, pe care tu poate nici nu o mai sesizezi.

Violența verbală nu provoacă durere, nu lasă vânătăi, dar modelează comportamente și creează obișnuința. Din victimă de moment – căci, gata, i-a trecut – copilului tău i-a venit rândul să devină agresor. Cândva, în postura de victimă vei ajunge și tu. Probabil vei răspunde cu agresiune sau cu tardivă mirare. La ce te puteai aștepta?

Desigur, exemplul este valabil și pentru profesori, noii „părinți” de împrumut ai copilului tău, ce poartă și ei o imensă responsabilitate, fiind implicați de acum chiar mai mult decât tine în educația lui.

Cele mai multe interacțiuni verbale violente au loc chiar între copii de aceeași vârstă. Agresorii încearcă să evadeze din condiția lor de victimă, căutând să-și pună țintele într-o poziție similară cu a lor. Este un cerc vicios.

➤ **Victima**

Victima violenței verbale ai căzut și tu și probabil că nu știi pe nimeni care să n-o fi pățit. Este ceva obișnuit. Este și normal? Să dezbatem.

Pornind de la vârstele mici, vom constata că vorbele dor mai mult decât palmele. Cuvintele se întipăresc adânc în memorie, ca pe o tablă goală, dar dornică de-a fi umplută cu informații.

Cuvinte care peste câteva clipe vor fi uitate, iar peste ani poate nu vor însemna nimic, pot lăsa cicatrici în mintea și sufletul unui copil mic. Aici nici nu ne referim la cuvinte urâte, ci la cuvinte folosite urât. Un exemplu: „Nu!”

Cuvintele îi dor pe copii pentru că vin de la primii oameni pe care i-au cunoscut, singurii în care au încredere și primii care le pot influența dezvoltarea. „Doar n-am dat în el!” îți spui. Încearcă doar să-ți amintești cum te-ai simțit tu când ai trecut prin asta, pentru a înțelege cum se simte el.

Agresiunea verbală îi închide pe copii, îi face temători și le dezechilibrează fragilul sistem de valori – pe care-l au, cu siguranță, chiar dacă nu este încă dezvoltat de experiența vieții. Victima își va pierde încrederea în tine sau în sine. În timp, își va depăși condiția de agresat, devenind la rândul său un agresor. Nu asta vrei pentru el, nu?

➤ **Efectele violentei verbale**

Violența verbală predomină în școli, reprezentând probabil principala problemă de comportament identificată de specialiștii în educație, de elevi, părinți și profesori.

Violențele între copii se pot produce oricând, între violență verbală și fizică fiind doar un mic pas. Efectele pot fi surprinzător de grave, când ne gândim la vârstele fragede ale copiilor.

Specialiștii avertizează că acest tip de abuz poate genera stări de depresie clinică sau stres post-traumatic. Cu alte cuvinte, copiii sunt afectați într-o măsură similară celei în care un adult, de exemplu, ajunge să resimtă ororile unei vieți nesăbuite, cu efecte greu de prevăzut asupra psihicului.

Abuzurile verbale repetate îi afectează pe copii chiar mai mult decât cele fizice, cauzând probleme psihice care se vor face simțite de-a lungul anilor.

În mod evident, acestea pot influența negativ rezultatele la învățătură, dacă vorbim de elevi, dar și modul cum ajung să relaționeze cu cei din jur, adulți sau persoane de aceeași vârstă.

Nu în ultimul rând, chiar și după o maturizare în care par să fi uitat efectele violenței, ajungând la rândul lor în postura de părinți, victimele abuzurilor verbale și fizice din copilărie tind să-și redescopere traumele și să le transpună în relația cu copiii.

➤ **Soluții**

Victima violenței verbale și fizice trebuie să știe că nu este singură. Dacă ești agresat, oricât de greu ar părea, trebuie să discuți cu familia, cu prietenii ori cu profesorii atunci când ai o problemă. Lucrurile nu se vor îndrepta de la sine, problema nu va dispărea dacă tu nu vorbești despre ea, dacă o ignori. Te poți prefăca că nimic nu s-a întâmplat, până când se va întâmpla data viitoare.

Pare greu începutul, dar este foarte simplu să vorbești cu cineva. Este primul pas. Chiar dacă situația ți se pare fără ieșire, mai cere o părere. Vei vedea că lucrurile nu stau chiar așa. Nu ești obligat să accepți. Normalitatea nu este aceasta.

Dacă ești copil, spune-i părintelui ce s-a întâmplat, vorbește cu profesorul, cu prietenii sau sună la Telefonul Copilului, unde cineva te ascultă. În orice caz, nu ascunde ce se întâmplă. Rezolvarea este de cele mai multe ori extrem de simplă și la îndemână, dar trebuie întâi să vorbești. Dacă ești adult, discută cu un specialist.

Nu închide ochii! Ai fost martorul unei agresiuni? Nu sta nepăsător! Ți se poate întâmpla și ție oricând. N-ai vrea să știi că cineva îți va sări în ajutor? De cele mai multe ori este suficient ca cineva să ia atitudine, pentru ca agresiunea să înceteze și coșmarul să ia sfârșit.

Ești tu cel agresiv? Atunci, probabil, știi deja că nu rezolvi nimic și că așa nu te vei simți mai bine, ba din contră. Te poți impune altfel, ai atâtea alte moduri de a impresiona. Este ușor să fii violent, să-i faci un rău altuia, dar astfel vrei să fii special? Mai greu și mai frumos este să fii prieten cu toți, să fii plăcut și admirat de toată lumea. Încearcă să faci asta și vei fi cu adevărat special.

➤ **Prevenire**

Comportamentul violent al copiilor și al tinerilor nu reprezintă o cauză, ci un efect al problemelor pe care fiecare dintre ei este nevoit să le înfrunte. Răspunsul violent este, din păcate, cel mai facil și ține de condiția naturii umane. Acesta poate fi ocolit doar prin educație, înlocuit prin înțelegere și prevenit prin dialog.

Stresul, sărăcia, abuzurile de orice fel, anturajul nepotrivit sau mediul nesănătos în care se dezvoltă, îi pot împinge pe tineri, indiferent de vârstă, la manifestări violente. De multe ori, ei nici nu și le pot explica, iar acest fapt face și mai grea sarcina profesorilor, a terapeuților.

Învăță să-l asculți atunci când vorbești cu copilul, pentru că discursul moralizator are efect de scurtă durată, iar problemele reale ale copilului nu trec cu una, cu două.

Copilul trebuie încurajat și susținut. Nu știi cum? Atunci învață măcar ce să nu faci! Recomandările specialiștilor nu fac decât să confirme propriile tale experiențe, dacă te gândești mai bine.

Un exemplu concret: nu condiționa practicarea unui sport de rezultatele obținute la învățătură. De cele mai multe ori, nu există nicio legătură directă între cele două. Nu va lua note mai bune doar pentru că i-ai interzis ceva. În plus, va renunța la un sport care ar putea să-i facă atât de mult bine.

Înainte să treci la sancțiuni, întreabă. Află de ce-a greșit, ce l-a determinat să aibă un anumit comportament. Nu-ți intimida copilul, pentru că astfel se va lăsa intimidat de orice comportament agresiv. Dacă-l înveți că a fi cuminte înseamnă să tacă și să execute, copilul exact așa va reacționa și în fața unui agresor, lăsându-se umilit, fără a scoate o vorbă.

Învăță să fii partenerul copilului tău, prietenul lui, dacă vrei să ți se destăinuie ca unui prieten, dacă vrei să se simtă în largul său și să poată vorbi cu tine atunci când are o problemă! Chiar dacă unele cuvinte dor, gândurile nespuse dor și mai tare. Implică-te în prevenirea comportamentului violent!

Bibliografie:

Dima, Silvia – 2007, Copilăria – fundament al personalității. Cunoaștere-Explorare-Educare, București, Editura Tehnică

Prof.înv.primar Paraschiva Oanea

EDUCAȚIA EMOȚIONALĂ, PARTE INTEGRANTĂ A PROCESULUI EDUCATIV DIN GRĂDINIȚĂ

8 Decembrie a fost ziua emoțiilor la Școala Gimnazială Cornu Luncii, deoarece în această zi doamna profesor în învățământul primar și preșcolar Verdeș Maria a obținut gradul didactic I, prezentând lucrarea metodică științifică *Dezvoltarea competențelor emoționale la preșcolari în vederea atingerii stării de bine*.

Educația nu înseamnă doar dezvoltare cognitivă și performanțe academice, ci și dezvoltare emoțională prin exersarea deprinderilor de relaționare prin intermediul empatiei și autocunoașterii emoționale.

Baza inteligenței emoționale este reprezentată de abilitatea de a recunoaște, înțelege și exprima în mod corespunzător emoțiile, tocmai ceea ce se realizează prin intermediul alfabetizării emoționale. Etapa preșcolară coincide cu fixarea acestor deprinderi în comportamentul zilnic și firesc al copiilor, ajutându-i pe aceștia să înțeleagă că emoțiile nu trebuie reprimare sau respinse, ci înțelese, conștientizate și utilizate într-o direcție pozitivă. Descoperirea și cunoașterea emoțiilor ne oferă un set de instrumente adecvate provocărilor afective. Emoțiile, sentimentele și afectele ne influențează gândurile, acțiunile și nevoile, dar, în același timp, ne ajută să răspundem la o solicitare cotidiană în mai multe moduri. Identificarea corectă a propriilor emoții și a emoțiilor celorlalți ne oferă o alternativă la violență, conflicte, boli, abuzuri, relații disfuncționale etc. Un copil care învață să își cunoască emoțiile personale și să înțeleagă rolul acestora în existența sa va avea o integrare socială facilă care îi va asigura un start bun în viață.

În viziunea doamnei profesor, școala este locul în care ia contur o lume mai bună, având ca instrument principal darul primit în sânul familiei de fiecare educabil: *iubirea*. Rigiditatea școlii nu înseamnă lipsa bunătații, ci prezența unui set de reguli și limite necesare unei bune desfășurări a actului didactic în vederea atingerii obiectivelor educaționale.

Dacă școala este cea de-a doua casă a preșcolarului, atunci este construită după același model: temelie, pereți și acoperiș.

RESPECTUL constituie temelie, oferind bunătațe și fermitate tuturor celor ce îi calcă pragul. Copiii vor învăța pentru a câștiga respectul (pentru sine și pentru alții), vor crede și vor practica ceea ce li se predă.

REGULA, RUTINA, DREPTUL și RESPONSABILITATEA reprezintă pereții, limitele impuse de educație. Regulile vor fi întotdeauna funcționale, învățând preșcolarii să se sprijine reciproc, să se respecte pe ei înșiși, pe ceilalți și mediul înconjurător. Rutina oferă predictibilitate, consistență și îi învață pe cei mici să răspundă în fața crizelor emoționale, relaționale, sociale etc. Drepturile copiilor sunt fundamentale în desfășurarea actului educațional, deoarece preșcolarii trebuie să se simtă iubiți, apreciați, folositori, în siguranță, fericiți pentru a se putea dezvolta integral și armonios. Responsabilitatea îi pregătește pe cei mici să învețe să fie și să se facă utili.

Între acești pereți trebuie să se formeze membrii unui grup puternic, indivizi care vor fi capabili să se bucure de timpul petrecut împreună, să aprecieze afecțiunea, să accepte imperfecțiunea, să comunice afectiv,

să valorizeze relațiile interpersonale, să găsească sensul stării de bine, să gestioneze stresul emoțional personal/colectiv.

CURAJUL este acoperișul, un element deosebit de important și cu o semnificație aparte. Curajul nu înseamnă absența fricii, ci înfruntarea acesteia, păstrarea simțului umorului pe parcursul luptei întreprinse împotriva ei.

Educația emoțională se realizează într-un cadru afectiv pozitiv, stimulat, confortabil. Acest mediu previzibil din punct de vedere al securității emoționale va fi și unul receptiv, în care copilul se va simți util, important, valorizat.

Grădinița este un astfel de loc, acolo unde dezvoltarea competențelor emoționale se realizează în mod firesc și optim prin intermediul jocurilor și activităților specifice nivelului preșcolar. Pentru a demonstra că nicio educatoare nu uită să îmbine joaca și dragostea pentru cei mici în activitățile educative zilnice, doamna propunător prezintă în imagini câteva astfel de jocuri:

Bomboana buclucașă

Cum mă simt astăzi?

Ghemul magic

Prof. Maria Verdeș

POVESTIRI CU ȘI DESPRE SFINȚI SFINȚII, PRIETENII NEVĂZUȚI AI COPIILOR

Învățătura creștină ni-i prezintă pe sfinți ca fiind persoane reale, care au trăit pe pământ și care au câștigat Împărăția lui Dumnezeu prin anumite virtuți sau calități, precum iubirea necondiționată, credința neclintită în Dumnezeu, nădejdea împlinirii făgăduințelor Sale, străduința de a împlini voia Lui, slujirea Sa și a aproapelui, curajul mărturisirii propriei credințe, sprijinul acordat permanent Bisericii. Deși ei nu se mai află în trup, viețuind în această lume, sunt cu adevărat vii în cer și știu ce se petrece cu creștinii.

Cultul sfinților s-a dezvoltat treptat, începând chiar din perioada de început a Bisericii. În Biserica primară creștinii îi cinsteau pe cei care se dovedeau „instrumente” ale Duhului Sfânt și le cereau ajutorul. Sfinții Apostoli, spre exemplu, făceau minuni prin puterea lui Dumnezeu și accentuau că El este autorul real al faptelor extraordinare. După mutarea lor la Dumnezeu, trupurile neînsuflețite ale acestora erau îngropate cu mare cinste de către creștini și, adesea, în mare taină, de frica prigoanelor venite din partea necreștinilor. Mormintele acestora deveneau locuri de pelerinaj: creștinii se adunau acolo pentru a se ruga. Unele din primele biserici creștine s-au ridicat tocmai pe mormintele sfinților. De atunci se păstrează tradiția ca în fiecare biserică nou construită să fie așezată o părticică din moaștele unui sfânt.

Cinstirea sfinților s-a concretizat de timpuriu în rugăciuni adresate lor, în cântări și slujbe dedicate acestora, în zugrăvirea chipurilor în icoane portabile sau pe pereții bisericilor, în cinstirea moaștelor, în zidirea de biserici și în luarea lor ca ocrotitori - prin botezarea cu nume de sfinți a nou născuților. Sfinții au și zile de sărbătoare, zile închinare lor. De regulă, sfinții sunt sărbătoriți în ziua morții lor, ziua în care s-au născut în viața cea veșnică, atunci când s-au mutat din viața aceasta trecătoare, în Împărăția lui Dumnezeu. Există însă și unele sărbători care au o anumită importanță pentru sfântul respectiv sau pentru creștini, cum ar fi nașterea, zămislirea, aflarea sau mutarea moaștelor, pomenirea unei minuni. Pentru un creștin, cea mai bună modalitate de a cinsti un sfânt este urmarea exemplului de împreună viețuire cu Dumnezeu. Prin urmare, a imita un sfânt înseamnă a pune în practică în toată vremea virtuțile cu care el și-a împodobit sufletul, precum iubirea, milostenia, credința, curajul mărturisirii, ascultarea, smerenia, pocăința, postul sau rugăciunea.

Cinstirea acordată sfinților se numește **venerare**, fiind cu totul diferită de cinstirea supremă acordată doar lui Dumnezeu, numită **adorare**. Sfântul nu este Dumnezeu, dar este mijlocitor către El. În acest sens Sfântul Apostol Pavel îi numește pe sfinți „prieteni și casnici cu Dumnezeu”. În virtutea acestei prietenii speciale ei mijlocesc înaintea lui Dumnezeu pentru noi. Dumnezeu este cel care ne ajută, care ne binecuvintează, care ne întărește și care ne mântuiește, direct și prin sfinți. În viața, darurile și minunile oricărui sfânt lucrează de fapt Dumnezeu, prin harul Său. Există suficiente povestiri ale unor fapte minunate

prin care creștinii, unii chiar sceptici, s-au convins că rugăciunile către sfinți au primit împlinire sau răspuns din partea lui Dumnezeu. La fel de important este faptul că sfinții ne sunt ajutoare pe calea ce duce la Dumnezeu, chiar prin exemplul vieții lor.

După cum unele stele strălucesc mai puternic ca altele, așa și unii sfinți se bucură de o cinstire mai mare. Așa cum luna se deosebește de orice stea, la fel Maica Domnului s-a bucurat din totdeauna din partea creștinilor de o cinstire aparte (supravenerare sau preacinstire), datorită faptului că doar ea a fost aleasă de Dumnezeu pentru a-L naște pe Mântuitorul lumii. Privind în calendar, aflăm că sfinții pot fi grupați în funcție de modul în care ei au câștigat cununa Raiului. **Cuvioșii** sunt cei care L-au slujit pe Dumnezeu prin ascultare și multă nevoiță, fiind călugări sau maici (monahi sau monahii) în mănăstiri și pustietăți. **Mucenicii** au suferit chinuri și chiar și-au mărturisit credința în Dumnezeu cel adevărat, cu prețul vieții, fiind exemple de mare curaj. **Sfinții Apostoli** și „cei întocmai cu apostolii” au urmat cuvântul Mântuitorului de a-L face cunoscut tuturor neamurilor, deschizând tuturor porțile Raiului. **Sfinții împărați** și **voievozi** sunt cinstiți nu doar pentru modul în care și-au trăit credința în viața personală, ci și pentru modul în care au promovat și folosit învățătura creștină în conducerea popoarelor. **Ierarhii** sunt acei sfinți care L-au slujit pe Dumnezeu ca arhieriei (episcopi, arhiepiscopi, mitropoliți sau patriarhi), învățându-i pe oameni, sfințindu-i prin Sfintele Taine și conducându-i spre mântuire. Aceeași lucrare, dar pe trepte harice diferite, au avut-o și sfinții proveniți din rândurile **preoților** și **diaconilor**.

Cinstirea sfinților este diferită, după cum reiese și din calendar. Unii sfinți se bucură de o cinstire universală, fiind foarte apreciați în toată creștinătatea, iar în calendar sunt însemnați cu roșu și cu cruce (sărbători cu cruce roșie). Parantezele care apar la anumite sărbători ne transmit ceva despre importanța acelei sărbători, fiind în legătură cu slujba acestora, care are anumite particularități. Unii sfinți sunt însemnați în calendar cu negru și cruce (cruce neagră, cu sau fără paranteză), având o însemnătate aparte pentru anumite comunități creștine. În ultimii ani, în calendarele creștin ortodoxe sfinți însemnați cu culoarea albastră (cu sau fără paranteză) au o legătură și o importanță specială pentru noi, ca popor creștin: fie sunt sfinți români, fie daco-romani, fie de alte naționalități, dar care au avut o legătură cu noi – au trăit cu strămoșii noștri, au slujit înaintașilor noștri etc. Dincolo de toate aceste particularități înțelegem, pe de o parte, că poporul nostru a crescut mulți „cetățeni ai Raiului”, iar pe de alta, că sfințenia nu are granițe: orice creștin poate ajunge sfânt.

Mântuitorul ne-a asigurat că „în casa Tatălui Meu multe lăcașuri sunt”. În calendare și în Viețile sfinților regăsim numele unora dintre cei care se bucură în Împărăția lui Dumnezeu, împreună cu sfinții îngeri. Numărul sfinților este însă foarte mare, necunoscut nouă și în permanentă creștere. În calendare îi avem însemnați doar pe cei canonizați, adică pe cei recunoscuți sau confirmați ca sfinți de către Biserică, în urma unor fapte minunate. Sfinții sunt foarte mulți, însă numai pe unii ni i-a descoperit Dumnezeu, tot pentru folosul nostru duhovnicesc.

Copil fiind, îi priveam pe sfinți ca pe niște supereroi, asemănători cu cei din primele basme citite de bunicul. M-am întrebat inevitabil: cine poate deveni sfânt? Treptat am descoperit că oricine poate deveni sfânt, pentru că Dumnezeu ne-a dăruit tuturor acest dar. Și pentru aceasta a sacrificat Tatăl ce avea mai

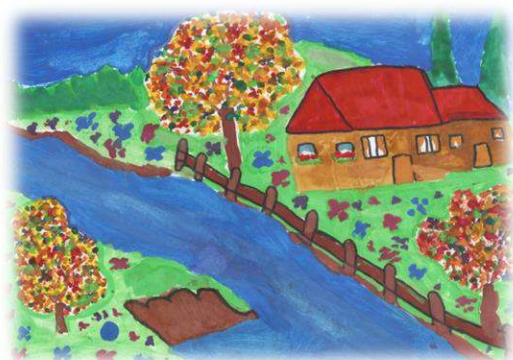
scump: chiar pe Fiul Său - „Căci atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3,16). Tot atunci am aflat și că, pentru un creștin adevărat, sfinții sunt foarte apropiați, mult mai aproape de noi chiar decât ne închipuim. Dincolo de timp și spațiu, ca și ei, trăim și noi în această viață, luptându-ne cu greutățile de tot felul, cu ochii minții îndreptați spre Dumnezeu, încercând să împlinim cât mai bine porunca iubirii creștine. Și mai avem ceva de mare preț: sămânța sfințeniei. În bunătatea Sa fără margini, Dumnezeu le dă tuturor celor ce voiesc „sămânța” sfințeniei: harul divin, puterea Sa dumnezeiască revărsată în viața noastră prin Sfintele Taine. Și mai mult decât atât, chiar suntem numiți sfinți: la dumnezeiască Liturghie, înainte de a primi Sfânta Împărtășanie, ni se spune să fim foarte atenți la „Sfintele sfinților”, adică Sfintele care se dau sfinților (Sfintele Daruri ce se oferă spre împărtășire creștinilor care s-au pregătit pentru această unire tainică).

Din mulțimea sfinților, este foarte bine să ni-i apropiem mai mult pe cei cu care avem multe în comun: ocrotitorii noștri, ai familiilor noastre, ai bisericilor și localităților noastre, pe cei ale căror moaște le avem în apropiere, pe cei pe care îi simțim aproape de noi și grabnic ajutători.

Sfinții au împlinit cererea Mântuitorului consemnată de sfinții evangheliști: cine vrea să devină prieten cu Hristos, ucenic al Lui, trebuie să-I îplinească voia, iar voia Sa poate fi sintetizată în porunca iubirii lui Dumnezeu și a aproapelui. Ei au devenit prieteni cu Dumnezeu prin încercarea permanentă de a-L iubi, de a-I împlini voia, de a-L sluji și a-L mărturisi înaintea oamenilor, chiar cu prețul vieții. Sfinții sunt și prietenii noștri deoarece, câștigând fericirea veșnică, alături de Dumnezeu, îi ajută pe cei din lume. Prin iubire, credință, lucrarea faptelor bune și cinstirea lor, orice om poate deveni prieten cu sfinții. Și cum orice prietenie are la bază comunicarea, trebuie să vorbim cu sfinții prin rugăciune.

Prin această nouă rubrică, propunem micilor creștini ai școlii noastre să popularizeze în numerele următoare ale revistei „Clipa”, exemple personale de prietenie cu sfinții.

Prof. Gheorghe Acatrinei

TRADIȚII ȘI OBICEIURI BRITANICE

Studiul limbii engleze a devenit o permanență în școlile din România. Motivele sunt obiective: este o limbă de circulație internațională, limba oficială a Uniunii Europene (România a devenit membră a UE în 2007), aduce oportunitatea de a continua studiile în această limbă, în universități românești sau peste hotare, dar și de a călători oriunde în lume.

Cunoașterea unei limbi străine implică, inevitabil, cunoașterea ei „acasă”, printre vorbitorii nativi. Le descoperi istoria, le cunoști ținuturile, le înveți obiceiurile, le respecti tradițiile. Dar nu-ți uiți „casa” ta. Obiceiurile și tradițiile sunt legate de locurile respective și nu le poți împrumuta ca pe „o modă”. Din nefericire, la acest fenomen de împrumut asistăm în zilele noastre, Halloween și Saint Valentine fiind sărbătorite cu fast în România.

Halloween și Thanksgiving Day (Ziua Recunoștinței) sunt două sărbători britanice prezente în programa școlară a elevilor de gimnaziu. Ca profesor de specialitate, am urmărit abordarea lor în proiecte tematice și mai puțin „cunoașterea” lor prin costume, accesorii și machiaj caracteristic.

Ce este, de fapt, Halloween-ul?

Sărbătoarea este de origine celtică, fiind introdusă în alte țări de imigranții irlandezi ai Statelor Unite

ale Americii. Celții credeau că în **data de 31 octombrie** spiritele comunică cu cei vii și coboară pe pământ. Aceeași credință se păstrează și astăzi. Oamenii se deghizează în monștri și ies pe străzi pentru a face mult zgomot și pentru a speria spiritele rele. În noaptea de 31 octombrie, copiii se deghizează în fantome, vrăjitoare, vârcolaci, vampiri, schelete, monștri sau alte personaje de „groază” și colindă pe la case, întrebând la intrare „Trick or treat”? (Păcăleală sau dulciuri?) Dacă persoana colindată nu acceptă să le dea dulciuri, are parte de o farsă. Cu ocazia acestei zile, în marile orașe ale lumii, au loc parade și carnavaluri în care oameni mascați mășăluiesc pe străzi, sperind trecătorii și urându-le

„Happy Halloween!”, adică „Halloween fericit!”.

În anul 835, Biserica Romano-Catolică a transformat ziua de 1 noiembrie într-o sărbătoare creștină, o celebrare a tuturor sfinților. Aceasta este Sărbătoarea Tuturor Sfinților sau Hallowmas sau All Hallows.

Alte surse precizează că numele de „Halloween” și multe dintre tradițiile asociate acestei sărbători provin din perioada engleză veche, fiind atestat pentru prima oară în secolul al XVI-lea și reprezentând o variantă scoțiană a denumirii All-Hallows-Even („evening”), adică noaptea dinainte de „All Hallows”.

Imaginile de Halloween provin din multiple surse, operele literare de ficțiune gotică și horror (cum ar fi romanele *Frankenstein* și *Dracula*) și din filmele horror clasice (ca *Frankenstein* și *Mumia*). Elemente ale toamnei, cum ar fi dovlecii, cocenii de porumb și sperietorile de ciori sunt și ele omniprezente, iar casele sunt, de asemenea, decorate cu aceste simboluri. Cel mai cunoscut simbol al acestei sărbători, dovleacul, era transformat în lanternă pentru a lumina sufletele din purgatoriu. La început erau folosiți napii, dar pentru că erau mai greu de modelat, au fost preferați dovlecii. Printre alte imagini de Halloween se numără cele pe teme de morții, răului și ocultului sau monștrii legendari. Culorile tradiționale ale sărbătorii sunt negru și portocaliu.

De Halloween se pregătesc dulciuri specifice, iar cele mai populare sunt merele

glazurate, acestea fiind preparate tradiționale din Marea Britanie și Irlanda.

Ziua Recunoștinței, cunoscută în limba engleză ca "Thanksgiving Day", iar în limba franceză "Jour de l'Action de grâces", se sărbătorește în cea mai mare parte a Americii de Nord - Statele Unite și Canada - dar și în Regatul Unit al Marii Britanii, unde i se spune, simplu, "Thanksgiving". Este o sărbătoare a familiei, fixată în ultima zi de joi din luna noiembrie. Pentru această sărbătoare, toată lumea se pregătește, pentru că, în primul rând, este o reuniune de familie. Este, probabil, singura zi de peste an în care familiile se reunesc la aceeași masă festivă de pe care, prin tradiție, nu pot lipsi curcanul fript sau la cuptor, plăcinta cu dovleac sau delicioasa tartă de lămâie cu nuci pecan.

Această sărbătoare a fost preluată, în SUA, de primii coloniști sosiți în "Lumea Nouă", așa cum a fost supranumită America și sărbătorită pentru prima dată în anul 1621, ca semn de recunoștință față de recolta miraculoasă obținută. Abia după câteva secole, în decembrie 1941, Congresul SUA a adoptat o rezoluție prin care a patra zi de joi din noiembrie devine, oficial, sărbătoare națională a SUA, după ce, în 1863, fusese declarată pentru prima oară sărbătoare națională în America.

În Statele Unite se organizează parade de Ziua Recunoștinței, cu ocazia cărora defilează, de obicei, fanfare școlare și care alegorice. A doua zi după Ziua Recunoștinței, îi vine rândul, prin tradiție, zilei "Black Friday" ("Vinerea Neagră"). Aceasta este o zi în care comercianții americani oferă reduceri substanțiale de prețuri. La fel ca Ziua Recunoștinței, Vinerea Neagră este tot mai răspândită pe glob.

În **Regatul Unit**, sărbătoarea "Thanksgiving" este o altă denumire pentru Ziua Recoltei și se sărbătorește în biserici și în sate într-o zi de duminică, după strângerea recoltei, fără a fi o sărbătoare deosebit de importantă pentru britanici.

În România, sărbătoarea ia diferite forme: Festivalul toamnei, Târgul mărului, Sărbătoarea recoltei. Indiferent de conceptul ei, important este să mulțumim permanent lui Dumnezeu pentru darurile și binefacerile Sale.

Prof. Irina-Roxana Acatrinei

DIN ACTIVITATEA NOASTRĂ...

31 OCTOMBRIE

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MĂRII NEGRE

În fiecare an, la **31 octombrie**, este sărbătorită **Ziua Internațională a Mării Negre**, marcând astfel data la care, în anul 1996, cele șase țări riverane Mării Negre, respectiv Bulgaria, Georgia, România, Rusia, Turcia și Ucraina, au semnat Planul Strategic de Acțiune (PSA) pentru Marea Neagră, document ce conține un set complet de strategii și măsuri pentru salvarea și reabilitarea Mării Negre.

Pornind chiar de la imaginea ei - mare întunecată, amenințătoare și furioasă - Marea Neagră are o zestre mitologică extrem de bogată, care îi leagă trecutul de Potopul lui Noe, de Atlantida, de fâpturi legendare precum Sirenele, Vidrele ori Sorbul Mării, de povești vechi de sute de ani care au incitat, deopotrivă, interesul învățaților antici, dar și al istoricilor de azi.

Numele Mării Negre este învăluit în legendă. Ea a fost botezată astfel în secolul al XV-lea, datorită furtunilor violente care o bântuiau și care se stârneau din senin. Turcii îi spuneau „Karadeniz” (Marea întunecată din miazănoapte), poate și din cauza înfrângerilor pe care le-au suferit de-a lungul istoriei, cu flota lor la fel de temută ca uraganele apelor.

Marea Neagră adăpostește aproximativ 160 de specii de viețuitoare foarte rare, dintre care unele aflate pe cale de dispariție, cum ar fi zărganul, nisetrul, steaua de mare, păstruga, crabul de piatră, tonul, marsuinul, foca de Kaliakra, rândunica de mare.

Tot în legătură cu Marea Neagră, există o teorie care susține că depozitele de hidrogen sulfurat din adâncuri ar putea acționa la un moment dat ca o bombă, producând catastrofe naturale, dar riscul ca acest fapt să se producă este foarte mic. În schimb, Marea Neagră este cunoscută pentru riscul real de producere de valuri uriașe, așa cum se întâmplă și pe vremea navigatorilor turci. În luna martie a anului 1901, în zona Șabla, s-a produs un cutremur de 7,2 grade pe scala Richter, care a dus la formarea de valuri tsunami în regiunea Mangalia.

Elevii claselor a VIII-a A și B au marcat **Ziua Internațională a Mării Negre** printr-o serie de activități cultural-educative, prezentări power-point, machete, expoziții de fotografii, desene, concursuri, poezii, jocuri distractive, prin care se urmărește responsabilizarea tinerilor în vederea adoptării unui comportament conștient față de mediul marin și costier, fiind

însă, în același timp, și un prilej de bucurie. Totodată, ei au prezentat misterele, legendele, secretele Mării Negre, au realizat pliante care au fost împărțite în școală, au confecționat și au purtat ecusoane.

Mare-albastră, Mare Neagră,
Mare plină de povești,
Tu ești adăpost și hrană
Pentru alge, scoici și pești.
Candelă cu untdelemn
Pentru lacrima divină,
Pentru razele de sus
Ești o muză de lumină.

(Anonim)

Cu răbdarea treci marea. (Proverb românesc)
A făgăduit marea cu sarea. (Proverb românesc)
Nu poți să goleşti marea cu o scoică. (Proverb bengalez)
Laudă marea, dar rămâi pe uscat. (Proverb italian)

RUGĂ LA MAREA NEAGRĂ

Te rog pe tine, Mare Neagră,
Cum l-aş ruga pe Dumnezeu,
Să ştergi cu valurile tale
Şi lacrima din gândul meu.

Te strig de dincolo de moarte,
La ţărmul tău să mă primeşti,
Să mă ascuţi ş-apoi, tăcuto,
Să scriem pe nisip poveşti...
(Tatiana Stepa)

Marea Neagră nu înseamnă numai litoral şi vacanţa de vară,

Marea Neagră este a noastră indiferent de anotimp!

Prof. Vasilica Ilisei

31 OCTOMBRIE
Ziua Internațională
a Mării Negre

22 MARTIE – ZIUA MONDIALĂ A APEI

Pe 22 martie sărbătorim *Ziua Mondială a Apei*. Această zi a fost aleasă în cadrul Conferinței Națiunilor Unite asupra Mediului Înconjurător de la Rio de Janeiro din 1992.

Sărbătoarea este de o reală importanță, mai ales pentru că apa este una din resursele indispensabile pentru viața omenirii. De asemenea, această festivitate mondială este un bun prilej de a reaminti cât de periculoasă este absența sau poluarea apei.

Henri Coandă afirma că „*Secretul longevității e apa pe care o consumăm*”. Noi credem că apa este nu doar un secret al longevității, ci și motorul esențial al existenței.

De câțiva ani, România se numără printre țările care organizează această festivitate, demonstrând cât de importantă este apa pentru consumatorii români.

Cu acest prilej, la Școala Gimnazială Cornu Luncii s-au derulat activități în cadrul unui proiect educațional intitulat: **APA-ELEMENTUL ESENȚIAL AL VIETII**, coordonat de prof. Vasilica Ilisei.

Acest proiect a avut ca scop:

- Conștientizarea elevilor cu privire la importanța apei în existența noastră zilnică;
- Sensibilizarea elevilor în păstrarea și protejarea calității apei;
- Cunoașterea și înțelegerea de către elevi a problemelor lumii contemporane, a posibilităților de ocrotire și conservare a naturii ca soluție pentru o viață sănătoasă.

Obiectivele proiectului au fost:

- Să manifeste o atitudine responsabilă față de mediu și protejarea acestuia;
- Să conștientizeze rolul apei în viața noastră;
- Să realizeze lucrări plastice, colaje, machete care să illustreze atitudinea elevilor față de sursele de apă;
- Să faciliteze dezvoltarea spiritului competitiv, al muncii în echipă.

Proiectul s-a desfășurat în perioada 5-22 martie, fiind implicați elevii claselor V-VIII, cadre didactice, diriginți, părinți. Elevii au pregătit prezentări PowerPoint, machete, colaje, pliante, ecusoane în care au evidențiat importanța apei, motivele pentru care trebuie să consumăm o apă cât mai curată, proprietățile apei, sursele de poluare, au recitat poezii, au realizat numeroase desene, etc.

Rezultatele activității au fost pe măsura așteptărilor, elevii s-au implicat trup și suflet, iar cu materialele obținute s-au realizat panouri, expoziții de desene, machete.

APA este o emoție care curge.

(Alberto Casiraghy).

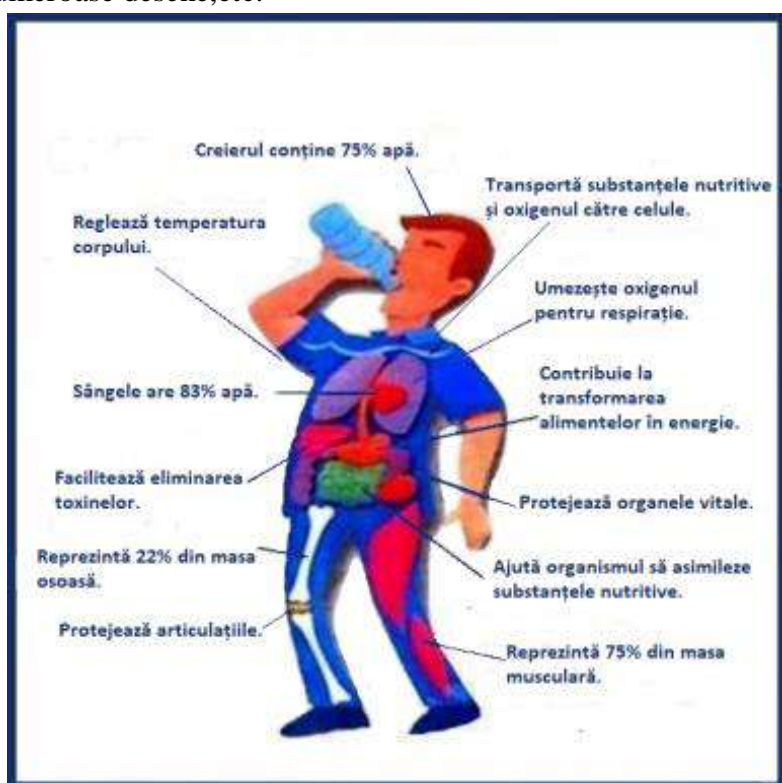
Nu ne dăm seama cât de valoroasă este APA decât atunci când fântâna a secat.

(Proverb românesc)

APA este singura băutură pentru un om înțelept. (Henry David Thorean)

APA...și corpul uman

Fiecare picătură de apă ajunge să fie parte din tine...cu fiecare picătură devii parte din ea...Hai să luptăm pentru o apă mai curată care să ne facă, la rândul ei, mai sănătoși!

Mesaje ecologice

- ✓ Păstrați apele curate!
- ✓ Seva vieții pe Pământ este apa!
- ✓ Nu risipiți bogăția vieții – apa!
- ✓ Apa- sângele albastru al Pământului!
- ✓ Apă și natură într-o picătură!
- ✓ Fiecare strop contează!
- ✓ Apa înseamnă viață!

Clasa a V-a A

Clasa a V-a A

Clasa a V-a B

Clasa a VI-a

Clasa a VI-a

Clasa a VI-a

Clasa a VII-a

Clasa a VII-a

Clasa a VIII-a A

Clasa a VIII-a B

Tot legat de **Ziua Mondială a Apei**, menționăm că două echipaje reprezentând Școala Gimnazială Cornu Luncii au participat la **Simpozionul - VIAȚA FĂRĂ APĂ ESTE IMPOSIBILĂ**, organizat de Școala Gimnazială "Nicolae Labiș" din Mălini, la secțiunea – machete, unde au obținut **locul I**.

- ✓ Adrian Blanariu și Iulian Alexa (clasa a VIII-a A) au participat cu lucrarea – **Barajul Vidraru** , coordonator, prof. Georgeta Munteanu.
- ✓ Alexandra Ungureanu, Bianca Păvăloaia, Andreea Horea, Gelu Scutariu (clasa a VIII-a B) au participat cu lucrarea - **Lacul Bicz (Lacul Izvorul Alb)** , coordonator, prof. Vasilica Ilisei.

Nu uitați!

Prof. Vasilica Ilisei

PAGINA DE SĂNĂTATE

Sănătatea este un cuvânt mare. Ea nu cuprinde numai corpul, ci și mintea și spiritul și perspectiva unui om. (James H. West)

Când vine vremea să mănânci corect și să începi să faci exerciții, nu există „Voi începe de mâine”. Mâine este boala.(V. L. Allinare)

Prima bogăție a omului este sănătatea.(Ralph Waldo Emerson)

Ai grijă de corpul tău pentru că este singurul loc unde va trebui să trăiești. (Jim Rohn)

PÂINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE...

DESPRE GRÂU ȘI ALTE CEREALE

Dacă acum aproximativ 7000 de ani n-ar fi avut loc cea mai mare revoluție a omenirii – apariția agriculturii – n-am fi astăzi peste 5 miliarde de oameni! Se poate spune că pâinea și cerealele au fost substratul energetic al omenirii, însoțind-o de-a lungul istoriei. Ca și istoria, cerealele au cunoscut epoci de glorie sau de decădere, nenumărate forme de prelucrare, preferințe locale, fluxuri și refluxuri în gusturi, înlocuiri și utilizare.

Deși din categoria cerealelor fac parte peste treizeci de plante, în final s-au impus grâul, orezul și porumbul, însă suveran rămâne grâul din care se obțin făină și pâine. Cultivarea de cereale este destul de riscantă din cauza condițiilor meteorologice și, deseori, recolte slabe au determinat dezordini sociale. Omenirea a încercat, mai ales în Europa, să cultive o gamă largă de cereale, în funcție de condițiile climaterice și de pricepere, dar și de gustul pâinii rezultate. S-au încercat turte sau pâini nedospite din mei (care pot fi păstrate și douăzeci de ani), orz, ovăz, orez, dar în final tot grâul a fost preferat, deși trebuie schimbate terenurile pe care se cultivă periodic.

Grâul a fost folosit în Europa din vechi timpuri, dar nu sub formă de pâine. Încă din antichitate, se foloseau terciuri din diferite cereale, inclusiv mei și grâu; **polenta italiană**, înainte de a fi un fel de mămăligă era preparată din orz și mei; **grou-ul francez** era gătit dintr-un terci de hrișcă și mei. Unele din aceste terciuri au mai rămas și azi: **porridge scoțian** pe bază de ovăz, **kașa** rușilor făcută din secară.

Pâinea dospită a apărut abia în secolul al XVIII-lea și, nu întâmplător, în Franța. Și astăzi, Franța deține primul loc pentru diversele sortimente și gustul deosebit al pâinii. Bineînțeles, la început a apărut pâinea neagră sau intermediară și după 1850 și cea albă, apreciată rafinată. Aceasta a fost și este alimentul de bază, cel mai ieftin și destul de nutritiv. 1kg de pâine, prin metabolizare, produce aproximativ 2500kcal, iar un bărbat activ consumă între 500-1000g/zi.

Avantajele și dezavantajele consumului de pâine albă sau neagră

PÂINEA ALBĂ	PÂINEA NEAGRĂ
1.Săracă în vitaminele B și E	1.Bogată în vitaminele B și E
2.Săracă în țărâțe (fibre) și predispune la constipație dacă nu este însoțită de fructe(pentru celuloză)	2.Bogată în țărâțe și acid fitic, reține Ca, Mg și Fe
3.Trebuie suplimentată cu vitamine și minerale	3.Iritantă pentru stomac, stimulând secreția gastrică
4.Industria o apreciază pentru că se păstrează și se transportă ușor	4.Se acrește repede, nu rezistă mai mult de o zi

În final, industria alimentară a avut ultimul cuvânt, iar prin adăugarea de vitamine s-a rezolvat și această problemă. Într-adevăr, celuloza (tărâța) din pâinea neagră nu creează constipație și reține minerale ca fierul și calciul. De aceea, cea mai bună soluție ar fi **pâinea intermediară** care este recomandată pentru copii, femei însărcinate și cei cu afecțiuni digestive.

Orezul este echivalentul pâinii pentru jumătate din populația globului. Orezul este o plantă semiacvatică, necesită irigații, dar și să fie continuu mișcată (agitată) pentru a se asigura oxigenarea necesară. Spre deosebire de grâu, care asigură 50-70% din hrana celor ce-l consumă, orezul asigură 80-90% din hrană. Cerealele germinate (încolțite), care sunt acum la modă, sunt și ele foarte importante. Se folosește grâul de bună calitate și, teoretic, este o sursă bogată în elemente nutritive, necesare bobului pentru încolțire și creștere. Deci conține amidon (ca sursă de energie) și vitamine, minerale care asigură procesele de creștere și reglare a lor. În consecință, tratat judicios (spălat), poate asigura o sursă de vitamine, minerale și energie, mai ales iarna sau în convalescență. Apa trebuie schimbată și boabele se folosesc când colțișorul are 1-2 mm. După spălare, se macină și se folosesc 1-2 lingurițe pe zi, ca atare sau cu apă ori amestec cu lapte, miere. Germinarea durează 2-4 zile, în funcție de temperatură (sezon).

În mass-media, grâul germinat este recomandat în orice boală, necesitând cel puțin o lună pentru a apărea efecte vizibile, acestea fiind însă discutabile și variind de la caz la caz. Oricum, cerealele germinate sunt o sursă ieftină de vitamine și unele minerale. Tărâțele de grâu constituie unul dintre cele mai bune laxative, neiritante, fiind o sursă de celuloză și fibre vegetale.

POVESTEA PÂINII

Într-o zi târzie de toamnă, un bob de grâu se trezi din somnul său adânc:

-Ooo! Ce întuneric e aici! Dar se vede că nu sunt singur, ci sunt mai multe boabe în jurul meu! spuse vesel bobul de grâu. A trecut iarna și a venit primăvara, iar bobul de grâu a răsărit la lumină. A trecut un timp și cu ajutorul razelor de soare firul a crescut mare, a făcut un spic în care se adăposteau multe boabe. Veni și luna iulie. Un zgomot incredibil a cuprins lanul de grâu.

-Vai! Vin spre noi! Combinele au început treieratul!

Grâul a fost pus în saci și transportat la moară. Aici, meșterii morari au măcinat boabele și cu ajutorul unor mașini speciale le-au transformat într-o făină albă ca neaua. Alți saci au fost apoi încărcăți cu făină și duși la fabrica de pâine, unde lucrează sute de mâini pricepute. La fabrică există instalații, mașinării speciale, vase uriașe în care se frământă aluatul, malaxoare, cuptoare, benzi rulante, o întregă grozăvie! Cum se face pâinea: apă, drojdie, sare, făină se amestecă bine până se formează un aluat. Acesta se porționează și se modelează în diverse feluri: franzele, baghete, chifle, cornuri. Aluatul se lasă la odihnit, apoi se bagă în cuptor. În cuptoare mari, electrice, pâinea se coace și devine rumenă.

Dar povestea nu se termină aici. De la fabrică, pâinea este transportată la magazinele alimentare și chioșcurile de pâine. De aici ea ajunge, în final, pe masa noastră, a tuturor.

Prof. Vasilica Ilisei

UN ALT FEL DE SPORT

Există multe feluri de a face sport.

Unul dintre ele este...șahul, sportul minții.

„Șahul este un joc util și onest, indispensabil în educarea celor tineri,” afirma Simon Bolivar într-una din scrierile sale. Într - adevăr, acest joc este un izvor de cunoaștere și dezvoltare a celor care îl practică, aduce plăcere, relaxare și mulțumire interioară.

La 17.12.2017, a avut loc CONCURSUL NAȚIONAL DE ȘAH cu participare internațională - CUPA VASILE ADAMACHI - IAȘI, unde au fost prezente școli din întreaga zonă a Moldovei. Au fost invitați de seamă ai șahului și nu numai. Printre ei s-au numărat președintele Federației Române de Șah, o delegație a Federației de Șah din Chișinău, inspectorul școlar de educație fizică și sport al județului Iași, campioni internaționali la șah, reprezentanți ai primăriei.

Școala noastră a participat cu cinci elevi entuziaști și doritori de a deveni campioni. Aceștia sunt:

- Andrieș Mădalina, cl. a VI-a
- Buta Marcu Teodor, cl.a VI-a
- Simion Marcu, cl. a VII-a
- Chiticariu Daniel, cl. a VII-a
- Pinteș Ștefan, cl.a VIII-a.

Din cei 85 de elevi participanți, reprezentanții școlii noastre s-au clasat pe poziții fruntașe. Ei au fost încântați de această experiență și de faptul că au legat prietenii.

FELICITĂRI! ȘI NU UITAȚI:

În lăuntrul nostru suntem la fel, cultura este singura care face diferența. (Confucius)

Prof. Mirela Sveduneac

DESPRE IARNĂ...

Iarna este felul naturii de a spune: „Înalță-ți spiritul.”

Robert Byrne

Iarna înseamnă zăpadă, sărbătoare, cadouri, puritate, echilibru, făgăduință ...

Iarna a devenit pentru cei mai mulți dintre noi anotimpul emoțiilor frumoase, al amintirilor, al întregirii familiei. Ea aduce cu sine povestea unei încercări de a fi mai buni, armonia dintre „a dori” și „a fi”, promisiunea unui nou început și speranța că totul va fi așa cum ne propunem. Iarna aduce inspirație ...

Azi un fulg, mâine mai mulți

*Azi un fulg, mâine mai mulți,
Astfel vom zări pe munți
Șaluri albe de zăpadă
Pe copaci doar promoroacă.*

*Fața-i albă, înghețată
Cu sclipici, ușor pudrată,
Ochii – doi cărbuni de gheață,
Deși-s reci, sunt plini de viață.*

*Și cum vine, și cum trece,
Lasă-n urmă gerul rece,
Copilași-i ies în cale
Călărind sania-n vale.*

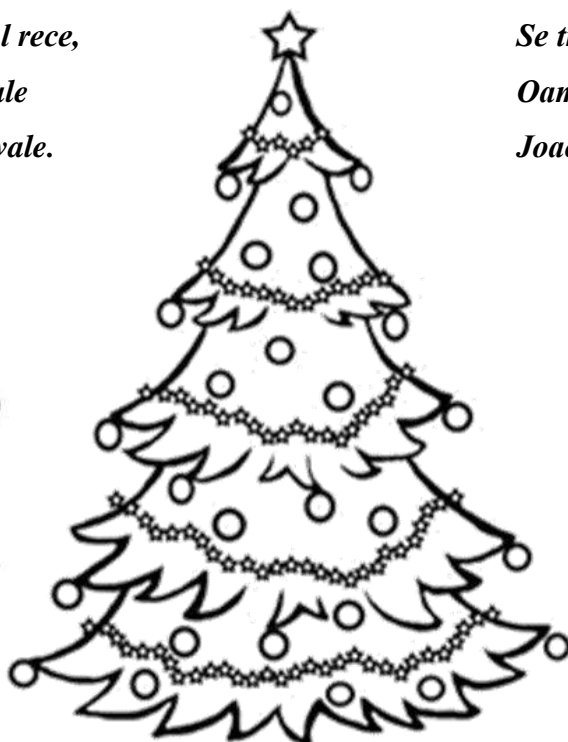

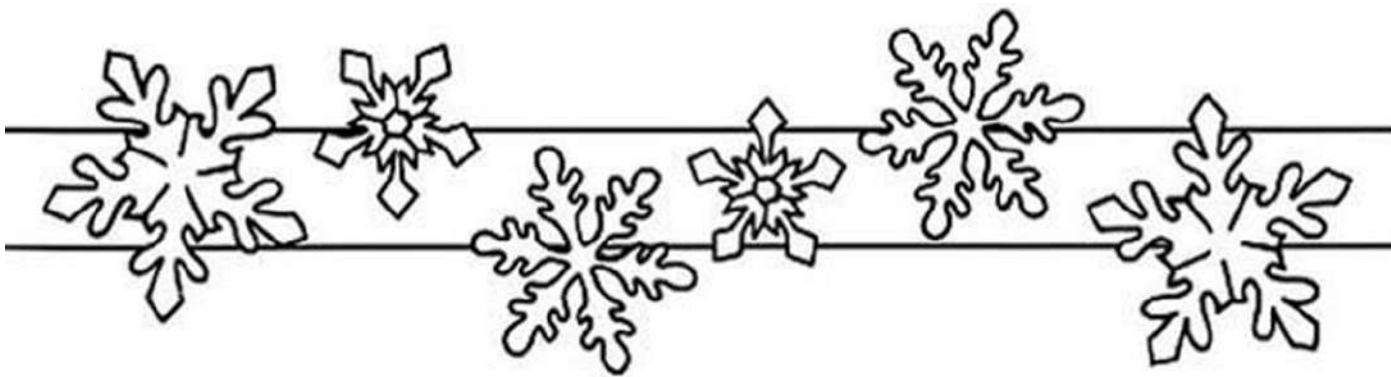
*Așa vine-nfrigurată
Iarna cea mult așteptată.
Haina-i albă, mătăsoasă,
Fulărașu-i nea pufoasă.*

*De urechi, i-atârnă-n jos,
Țurțurii gelatinoși
Ce din apă de izvor
I-a sculptat încetișor.*

*Toți sunt veseli, chiuiesc,
Se trântesc, se bulgăresc,
Oameni de zăpadă fac,
Joacă, cântă și nu tac.*

de Maria Verdeș

ÎN UNIVERSUL CLASEI PREGĂTITOARE

Învățător, Mariana Grandl

Mari fizicieni – **ARHIMEDE**

Arhimede (287-212 î.e.n) s-a născut la Siracuza, în Sicilia (la acea vreme colonie grecească), dar a studiat mult timp la Alexandria. Este fondatorul teoriei centrelor de greutate, a teoriei pârghiilor, fiind celebru și datorită lucrărilor sale de matematică.

Una din descoperirile sale cele mai importante este legea ce îi poartă numele. Întâmplarea care a condus la descoperirea acesteia, este prezentată în următoarea poveste:

După ce a câștigat puterea regală în Siracuza, Hieron a hotărât ca în cinstea victoriei sale să pună într-un templu o coroană de aur pe care să o închine zeilor care l-au ajutat. A încredințat efectuarea ei unui meșter aurar vestit. Acesta i-a prezentat la termenul stabilit o minunată coroană. Însă la urechile regelui au ajuns zvonuri cum că meșterul aurar ar fi furat o parte din aurul pe care i-l dăduse și l-ar fi înlocuit cu argint. Vrând să dovedească înșelătoria, regele i-a cerut lui Arhimede să stabilească dacă a fost înșelat sau nu. Frământat de rezolvarea

problemei, s-a întâmplat ca fizicianul să observe în timp ce se afla în cadă și făcea baie că, cu cât intra mai adânc în apă, cu atât mai multă apă se revărsa în afară. În acel moment a intuit cum avea să rezolve problema, a sărit din cadă și a luat-o la fugă prin casă strigând: „Eureka! Eureka!”, adică „am descoperit, am descoperit!” Plecând de la observația din baie, Arhimede a stabilit că meșterul aurar își însușise o parte din aur și a stabilit principiul ce-i poartă numele.

O altă lucrare importantă a lui Arhimede este „Despre echilibrul figurilor plane” în care tratează despre pârgii și centre de greutate. Pârgiiile erau cunoscute și folosite de către oameni de mult timp. La asediul Siracuzei de către legiunile romane, Arhimede a pus în funcțiune mașinile de război pe care le concepușe: catapulte, cârlige acționate de scribeți ce puteau trage la țarm sau puteau scufunda corăbiile romane (relatează Plutarh în „Viața lui Marcellus”).

O altă legendă legată de asediul Siracuzei, se referă la oglinzile ce captau razele soarelui, folosite de Arhimede ca să incendieze corăbiile romane aflate în rada portului.

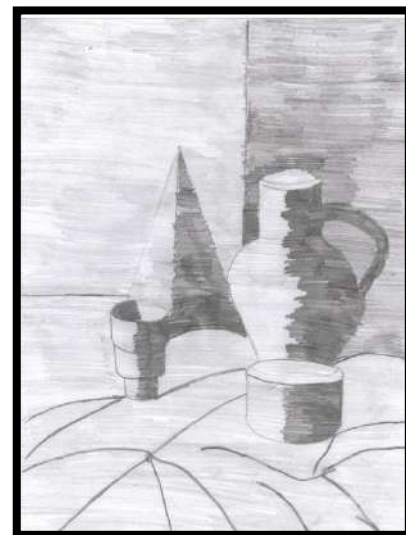
Principial, acest lucru ar fi fost posibil, dar calculele au arătat că o astfel de oglindă ar fi trebuit să aibă caracteristici tehnice cu neputință de atins în epoca respectivă. Secole de-a rândul, numeroși savanți au încercat să infirme sau să confirme această legendă.

Când Siracuza a fost cucerită de romani, Arhimede a fost ucis de către soldați.

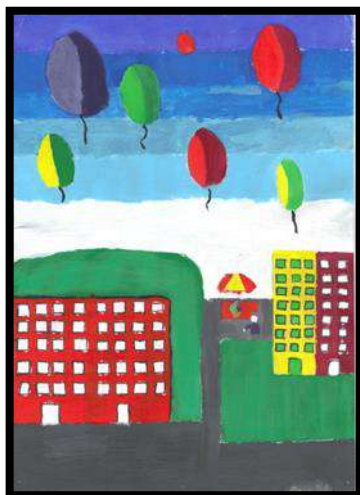
Prof. Doina Maximesii

Ne jucăm și învățăm!

MATEMATICĂ ȘI...LOGICĂ

- 1) O turmă nu are 100 de oi, îi lipsesc atâtea câte ar avea peste 100 dacă ar avea de 9 ori cât are acum. Câte oi are turma?
- 2) Un tânăr îndrăgostit de matematică, întrebat fiind ce vârstă are, răspunde astfel : „Dacă înmulțiți cu 3 vârsta pe care o voi avea peste 3 ani, apoi scădeți vârsta avută acum 3 ani, înmulțită și ea cu 3, aflați exact câți ani am acum”.
Puteți afla vârsta tânărului?
- 3) Folosind simultan toate semnele operațiilor aritmetice, stabiliți egalitatea: $5\ 5\ 5\ 5\ 5 = 5$
Fără a folosi paranteze, găsiți cel puțin patru soluții ale problemei.
- 4) Într-un săculeț sunt bile roșii și bile albe. Fiecare bilă roșie cântărește 5g, iar fiecare din cele albe câte 7g. Toate bilele cântăresc 100g. Știind că sunt mai multe bile albe, să se afle câte bile sunt în săculeț.

- 5) Se dau 5 cutii vopsite în 5 culori și 5 propoziții adevărate :
  - Cutia portocalie este vecină cu cea roșie.
  - Cutia roșie nu este vecină cu cea din mijloc.
  - Cutia galbenă nu este vecină cu cutia albastră.
  - Cutia albastră este vecină cu cutia portocalie.
  - Prima cutie este maro.

Identificați ce culoare are fiecare cutie, raționând logic.

- 6) Cei 30 de elevi ai unei clase au obținut la o lucrare scrisă următoarele note: 12 elevi au obținut 10 sau 9, 20 de elevi au obținut 9 sau 8, 15 elevi au obținut 8 sau 7 și 5 elevi au obținut 7 sau 6. Să se afle media aritmetică a tuturor notelor obținute.
- 7) Aflați numărul elevilor clasei a V-a, știind că dacă îi așezăm câte 2, câte 3, câte 4 sau câte 6, rămâne de fiecare dată un elev singur.
Dacă îi așezăm în rând câte 7, rămâne un rând cu 2 elevi.
- 8) Într-o curte sunt găini, rațe și oi. Știind că în total sunt 100 de capete, 280 de picioare, iar numărul rațelor este o treime din numărul găinilor, să se afle câte găini, câte rațe și câte oi sunt în curte.

Prof. Viorica Nistor

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE!

- 1) Care este orașul din țara noastră, situat la cea mai mare altitudine?
a) Sinaia   b) Brașov   c) Predeal
- 2) Ce țară din Europa este denumită „Țara celor 1000 de lacuri”?
a) Suedia   b) Norvegia   c) Finlanda
- 3) Câți metri are o milă marină?   a) 1609 m   b) 1852 m   c) 1700 m
- 4) Care a fost primul domnitor al Moldovei care și-a stabilit capitala la Iași?
a) Ștefan cel Mare   b) Alexandru Lăpușneanu   c) Al. I. Cuza
- 5) Care este cea mai rapidă insectă?   a) libelula   b) fânțarul   c) albina
- 6) Câte rânduri are un sonet?   a)12   b)14   c)16
- 7) Cine a pictat tabloul „Anemone ”?
a) Ștefan Luchian   b) Nicolae Tonitza   c) Iosif Iser
- 8) Care a fost orașul-gază al J.O. de vară, unde Nadia Comăneci a cunoscut suprema consacrare în gimnastică?
a) Moscova   b) München   c) Montreal
- 9) Cine a scris drama „Despot-Vodă”?   a) Alecu Russo   b) Vasile Alecsandri   c) I. L. Caragiale
- 10) În ce an a fost consemnată, pentru prima dată în istorie, debarcarea omului pe lună?
a) 1967   b) 1969   c) 1971

La fiecare întrebare este corect doar un singur răspuns. Încercați să-l aflați. Succes!

Soluțiile problemelor și ale testului de verificare a cunoștințelor de cultură generală vor fi publicate în numărul viitor.

Prof. Viorica Nistor

ȘTIAȚI CĂ...

- ...în pădurile tropicale umiditatea este extrem de ridicată? De pe frunzele multor plante se prelinge permanent apa.
- ...licorna sau inorogul este un animal fabulos cu cap de cal sau – mai rar – de taur și un corn în mijlocul frunții? În legendele medievale era un simbol al purității.
- ...Amanita Phalloides este considerată cea mai otrăvitoare ciupercă din lume? Cel care o consumă poate muri în cel mult 15 ore.
- ...cuvântul „academie” vine de la grădina Akademos din Atena? Aceasta era vestită pentru cuvântările ținute aici de filosoful Platon.
- ...cail comunică între ei? În acest scop folosesc peste 100 de sunete.
- ...cuvântul „fotografie” vine din limba greacă? Se traduce „scriere cu lumină”.
- ...paso-doble este un dans în ritm vioi, de origine spaniolă, apărut la începutul sec. al XX – lea? Simbolizează dansul toreadorului.
- ...merele prezintă o mare diversitate? În lume există peste 7000 de tipuri ale acestui fruct.
- ...primele bancnote au apărut în secolul al XVII – lea? Mai întâi în China, apoi în Europa.

Culese de A.P.

SĂ RÂDEM CU...

- ✓ - Doctore, îmi pierd părul! Ce să fac să-l păstrez?
  - Puneți-l într-o cutiuță!
- ✓ Profesorul întreabă:
  - Dacă într-un buzunar ai 150 ron, iar în celălalt ai 350 ron, câți bani ai în total?
  - Nu am niciun ban, răspunde Bulă, sigur e geaca altuia!
- ✓ - Inculpat, de ce ai jefuit banca?
  - Onorată instanță, ea a început prima!
- ✓ - Nu credeți că amenda de 300 ron este prea mare pentru abaterea mea?
  - Unde lucrați? întreabă polițistul.
  - La supermarket.
  - Bine, beneficiați de o reducere, aveți de plătit 299,99 ron.
- ✓ La recensământ:
  - Numele dumneavoastră?
  - Ionescu Adam.
  - Numele soției?
  - Eva.
  - Interesantă coincidență. Aveți cumva și un șarpe în casă?
  - Sigur că da. Mamă soacră, hai că te caută cineva!
- ✓ Un băiețandru privea atent la un preot care își repara gardul casei:
  - De ce te uiți atât de atent, fiule?
  - Vreau să aud ce zice un preot când își dă cu ciocanul peste degete.
- ✓ - Unde mergi cu bicicleta, mamă soacră?
  - La cimitir.
  - Și bicicleta cine o aduce înapoi?
- ✓ - Ce iei când te doare capul?
  - O aspirină.
  - Și când te dor picioarele?
  - Tramvaiul!
- ✓ - Nu vă supărați, roșiile sunt românești?
  - Da'ce, domnu', vreți să vorbiți cu ele?
- ✓ Într-un salon de înfrumusețare:
  - Aș dori o manichiură cum are Britney Spears, o coafură ca a Angelinei Jolie și o pedichiură cum are Naomi Campbell.
  - Am înțeles...o mică neclaritate mai am: fața o lăsăm așa... ca a lui Gerard Depardieu?
- ✓ - Știi, eu nu mi-am înșelat soțul niciodată...
  - Te lauzi sau te plângi?

Culese de Marius Iordache și Otto Grandl, clasa a VIII – a B

Mulțumim tuturor celor care s-au implicat în realizarea acestui număr al revistei.

Așteptăm în continuare, cu mult interes, gândurile voastre așternute pe hârtie.

Vă rugăm să vă adresați doamnelor învățătoare și domnilor profesori din colectivul de redacție.

Pe cât posibil, încercați ca materialele voastre să se încadreze în rubricile propuse.

COLECTIVUL DE REDACTIE:

*Petronela Popa, clasa a VIII-a A
Andrieș Mădălina-Elena, clasa a VI-a*

COORDONATORI:

*Director, Prof. Petrișor Iacob
Prof. Maria Popescu
Prof. Adriana Pater
Prof. Irina Roxana Acatrinei
Prof. înv. primar Paraschiva Oanea*

COLABORATORI:

*Prof. înv. primar Maria Verdeș
Înv. Ionela Agavriiloai
Prof. înv. primar Paraschiva Rusu
Înv. Mariana Grandl
Prof. Gheorghe Acatrinei
Prof. Vasilica Ilisei
Prof. Viorica Nistor
Prof. Alina Ciobîcă
Prof. Doina Maximesii
Prof. Mirela Sveduneac*

TEHNOREDACTARE: *Prof. Acatrinei Irina- Roxana*

ISSN 2537-4303, ISSN-L 2537-4303

